

Obszary wiejskie województwa wielkopolskiego i ich mieszkańcy

Urząd Statystyczny
w Poznaniu

POZNAŃ 2015 R.

Ewa Kowalka
Tomasz Klimanek

JAK ZDEFINIOWAĆ POJĘCIE OBSZARÓW WIEJSKICH ?

Od wielu lat trwają prace nad opracowaniem jednej międzynarodowej definicji obszarów wiejskich, która mogłaby być powszechnie przyjęta we wszystkich krajach.

W raporcie KWE dotyczącym przyszłości społeczności wiejskich (1988) zidentyfikowano trzy typy obszarów wiejskich (bardziej charakterystyka trendów zmian niż ich delimitacja i opis za pomocą wskaźników).

1994 r. – zaproponowana została prosta metodologia OECD opierająca się o kryterium gęstości zaludnienia.

Specyficzny charakter obszarów wiejskich w poszczególnych krajach stanowi barierę w stworzeniu uniwersalnej definicji – wciąż poszukiwane są nowe podejścia do problematyki delimitacji obszarów wiejskich.

Celem poszukiwań jednolitej definicji obszarów wiejskich jest przeprowadzanie porównywalnych (pomiędzy różnymi krajami) analiz stopnia rozwoju społeczno-gospodarczego i opracowywanie programów rozwoju regionalnego.

JAK ZDEFINIOWAĆ POJĘCIE OBSZARÓW WIEJSKICH? (cd.)

W USA w pierwszym spisie powszechnym z 1874 roku przyjęto, że obszary wiejskie to te części kraju, które pozostaną po wyłączeniu miejscowości liczących 8 tys. lub więcej mieszkańców.

W spisie powszechnym z 1980 r., za wartość graniczną przyjęto 2,5 tys. mieszkańców. Spis zakładał istnienie obszarów zurbanizowanych i osad położonych poza terenami zurbanizowanymi, liczących ponad 2,5 tys. mieszkańców oraz pozostałych terenów, które należą do obszarów wiejskich.

Obecnie w spisach w stanach wyodrębnia się dwa typy obszarów miejskich: tzw. obszary zurbanizowane (Urbanized Areas) o liczbie ludności 50000 i więcej oraz tzw. klastry miejskie (Urban Clusters) o liczbie ludności od 2500 do 50000. Wszystko co leży poza tymi obszarami jest klasyfikowane jako obszar wiejski.

KRYTERIA WYKORZYSTYWANE W KONSTRUKCJI DEFINICJI OBSZARÓW WIEJSKICH

Istnieją różne kryteria wyodrębniania *obszarów wiejskich*, jednak do najczęściej stosowanych należy zaliczyć:

- 1) demograficzne, tj.:
 - liczebność populacji zamieszkującej dany teren,
 - gęstość zaludnienia;
- 2) terytorialne – oparte na podziale administracyjnym kraju;
- 3) dostępności przestrzennej – czas dojazdu, ukształtowanie terenu;
- 4) funkcjonalne – odwołujące się do funkcji terenów wiejskich jako np. obszarów, gdzie dominującą aktywnością gospodarczą jest rolnictwo.

Tabl. 1. Podstawowe kryteria wydzielenia obszarów wiejskich oraz udział populacji wiejskiej i powierzchni obszarów wiejskich w wybranych krajach europejskich

Kraj	Udział		Wartości graniczne pozwalające zaklasyfikować obszar jako wiejski	Najmniejsza jednostka terytorialna definiująca obszary wiejskie
	ludności obszarów wiejskich	powierzchni obszarów wiejskich		
Austria	12,8	99,7	nie ma wyraźnej wartości granicznej – obszary wiejskie są zdefiniowane jako obszary inne niż ośrodki miejskie; generalnie ośrodki miejskie zamieszkuje więcej niż 1 tys. ludności i są one wyposażone w rozpoznawalne atrybuty miejskie	okręg spisowy
Bułgaria	43,7	81,4	gęstość zaludnienia mniejsza niż 150 osób/km ² i największe miasto w gminie o populacji mniejszej niż 30 tys. mieszkańców	gmina
Czechy	26,5	73,7	mniej niż 2 tys. mieszkańców w gminie	gmina
Dania	14,7	brak danych	obszary, które nie są miejskie (wszystkie wioski, w których mieszka 200 lub więcej osób są traktowane jako miejskie)	adres

Tabl. 1. Podstawowe kryteria wydzielenia obszarów wiejskich oraz udział populacji wiejskiej i powierzchni obszarów wiejskich w wybranych krajach europejskich (cd.)

Kraj	Udział		Wartości graniczne pozwalające zaklasyfikować obszar jako wiejski	Najmniejsza jednostka terytorialna definiująca obszary wiejskie
	ludności obszarów wiejskich	powierzchni obszarów wiejskich		
Estonia	32,6	98,4	gminy o liczbie ludności do 2,5 tys.	gmina
Francja	24,0	82,0	osady zamieszkałe przez mniej niż 2 tys. osób	gmina
Litwa	33,1	97,0	małe miasta (populacja mniejsza niż 3 tys. osób) i wioski (inne zamieszkałe obszary nie posiadające typowych atrybutów miasta) są przypisane do obszarów wiejskich	obszar wyznaczony kodem pocztowym
Niemcy	13,0	30,4	obszary o gęstości zaludnienia do 100 osób/km ² z ośrodkiem miejskim zamieszkanym przez 100 tys. lub więcej mieszkańców oraz obszary o gęstości zaludnienia poniżej 150 osób/km ² nie posiadające ośrodka miejskiego zamieszkanego przez 100 tys. lub więcej osób	Kreis (NTS 3)

Tabl. 1. Podstawowe kryteria wydzielenia obszarów wiejskich oraz udział populacji wiejskiej i powierzchni obszarów wiejskich w wybranych krajach europejskich (dok.)

Kraj	Udział		Wartości graniczne pozwalające zaklasyfikować obszar jako wiejski	Najmniejsza jednostka terytorialna definiująca obszary wiejskie
	ludności obszarów wiejskich	powierzchni obszarów wiejskich		
Rumunia	45,5	89,0	brak wartości granicznej – termin „wiejski” definiowany jest prawnie bez uwzględniania wielkości demograficznych ani gęstości zaludnienia	wieś/gmina
Szwecja	35-40	ok. 95	wszystkie osady liczące mniej niż 1 tys. mieszkańców są osadami wiejskimi	współrzędne demograficzne/ adres
Szwajcaria	32,0	77,0	za wiejskie uważane są jednostki liczące mniej niż 20 tys. mieszkańców	społeczność (gmina)
Szkocja	brak danych	brak danych	wszystkie obszary poza osadami liczącymi 10 tys. lub więcej mieszkańców;	kod pocztowy

źródło: Kwestionariusz Statystyczny Rozwoju Obszarów Wiejskich (Note No. 1. UNECE), dane GUS.

DEFINICJA „WSI” W POLSKICH AKTACH PRAWNYCH

Pojęcie *wsi* pojawia się w ustawodawstwie polskim w **ustawie o urzędowych nazwach miejscowości i obiektów fizjograficznych** (z dnia 29 sierpnia 2003 r., Dz. U. 2003, nr 166 poz. 1612 z późn. zm.). W art. 2, pkt. 12 i 3 znajdują się definicje (odpowiednio):

wsi jako jednostki osadniczej o zwartej lub rozproszonej zabudowie i istniejących funkcjach rolniczych lub związanych z nimi usługowych lub turystycznych nieposiadającej praw miejskich lub statusu miasta;

miasta jako jednostki osadniczej o przewadze zwartej zabudowy i funkcjach nierolniczych posiadającej prawa miejskie bądź status miasta nadany w trybie określonym odrębnymi przepisami.

Prof. Jerzy Bański (IGiPZ PAN) wprowadza rozróżnienie pojęć: wieś i obszar wiejski.

„Wieś” to jednostka osadnicza, a „obszar wiejski” to przestrzeń utworzona przez wsie i ich otoczenie.

WYBRANE METODY DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH

1. Obszary wiejskie według TERYT
2. Definicja obszarów wiejskich przyjęta na potrzeby Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013 (PROW 2007-2013)
3. Typologia regionów według EUROSTATU
4. Typologia regionów według OECD
5. DEGURBA

OBSZARY WIEJSKIE WEDŁUG TERYT

gminy **wiejskie**
część **wiejska** gmin miejsko-wiejskich

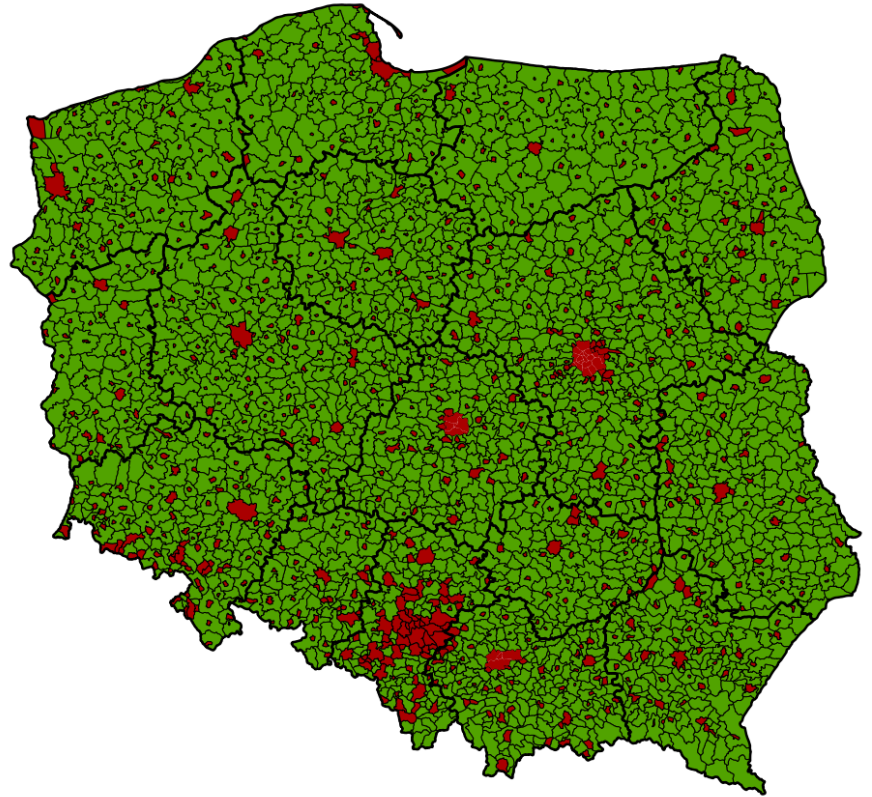
OBSZAR WIEJSKI

- *Za obszary wiejskie uważa się tereny pozostające poza granicami administracyjnymi miast, składają się na nie gminy wiejskie oraz tereny wiejskie gmin miejsko-wiejskich.*
- *Wyodrębnianie odbywa się w oparciu o TERYT (Krajowy Rejestr Urzędowy Podziału Terytorialnego Kraju).*

OBSZARY WIEJSKIE WEDŁUG TERYT (cd.)

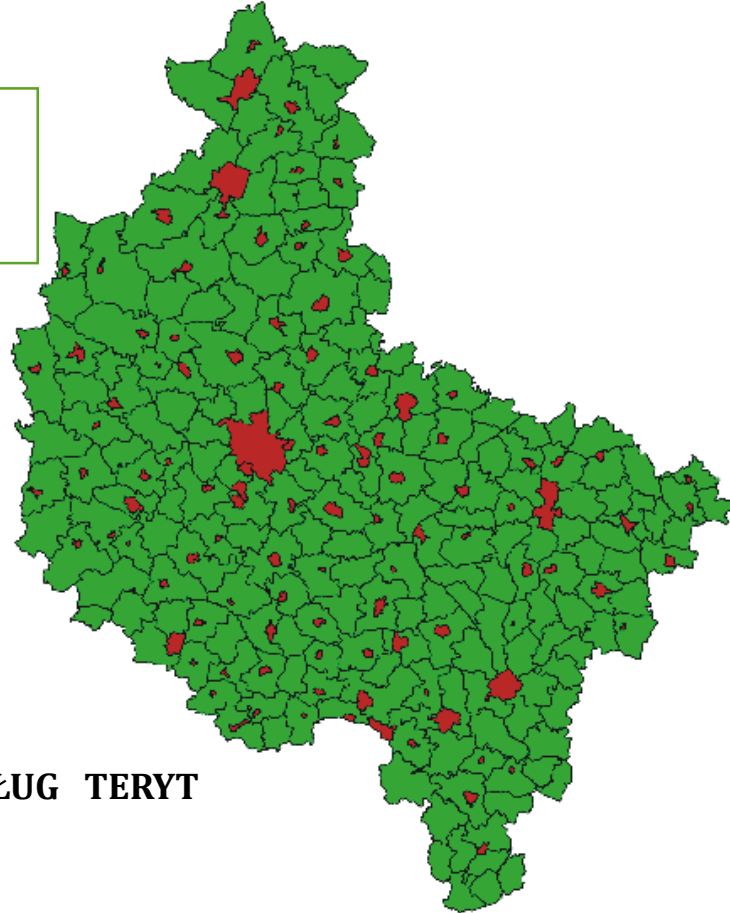
W Polsce (w 2013 r.):

- liczba miast: 908 (306+602)
- udział powierzchni w powierzchni ogółem: miasto – 6,9%, wieś – 93,1%
- udział ludności w ludności ogółem: miasto – 60,4%, wieś – 39,6%
- przeciętna gęstość zaludnienia: miasto – 1078 os./km², wieś – 52 os./km² (Polska – 123 os./km²)

OBSZARY WIEJSKIE WEDŁUG TERYT (dok.)

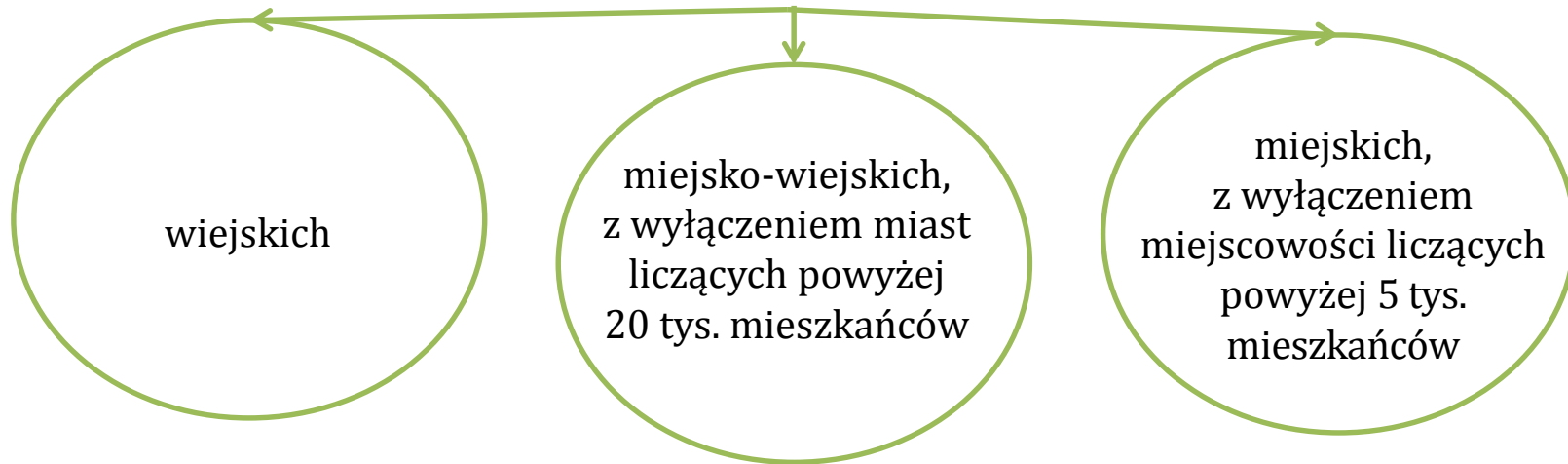
Miasta w woj. wielkopolskim w 2013 r. :
gminy miejskie - 19,
miasta w gminach miejsko-wiejskich - 90.

WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE
-MIASTO I OBSZARY WIEJSKIE WEDŁUG TERYT

DEFINICJA OBSZARÓW WIEJSKICH PRZYJĘTA NA POTRZEBY PROGRAMU ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH 2007-2013 (PROW 2007-2013)

Obszary wiejskie to miejscowości znajdujące się
w granicach administracyjnych gmin

TYPOLOGIA REGIONÓW WEDŁUG EUROSTATU

Typologia regionów według EUROSTATU odbywa się w 2 etapach:

Etap 1.
Wyznaczenie
gridów miejskich
i wiejskich

Etap 2.
Klasyfikacja
podregionów

TYPOLOGIA REGIONÓW WEDŁUG EUROSTATU (cd.)

Etap 1. Wyznaczenie *gridów* miejskich i wiejskich

Gridy, inaczej jednostki kilometrowe, są to kwadraty o powierzchni 1x1 km wyznaczone przez linie siatki geograficznej.

1	2	3
4		5
6	7	8

Grupę *gridów*, inaczej grupę kwadratów, tworzy osiem sąsiadujących ze sobą kwadratów otaczających kwadrat centralny.

Kryteria podziału *gridów* na miejskie i wiejskie to: gęstość zaludnienia danego *gridu* oraz liczebność populacji zamieszkującej grupę *gridów*.

TYPOLOGIA REGIONÓW WEDŁUG EUROSTATU (cd.)

Jeśli gęstość zaludnienia centralnego kwadratu przekracza 300 osób/km² to liczba ludności ją zamieszkująca będzie sumowana z liczbą ludności każdego z ośmiu kwadratów, którego gęstość zaludnienia przekroczy 300 osób/km².

1	2	3
4		5
6	7	8

→ Gęstość zaludnienia
> 300 osób/km²

Gdy suma ludności tej grupy *gridów* przekroczy 5000 osób obszar taki jest klasyfikowany jako miejski.

TYPOLOGIA REGIONÓW WEDŁUG EUROSTATU (cd.)

Liczba ludności obszaru (jednostki kilometrowej wraz z ośmioma sąsiadującymi jednostkami kilometrowymi)

> 5 000 osób

Gęstość zaludnienia

> 300 osób/km²

**OBSZAR
MIEJSKI**

OBSZAR WIEJSKI stanowią te „jednostki kilometrowe”, które nie spełniają powyższych kryteriów.

TYPOLOGIA REGIONÓW WEDŁUG EUROSTATU (cd.)

Etap 2. Klasyfikacja podregionów

W dalszej kolejności, na podstawie wcześniej wyznaczonych obszarów miejskich i wiejskich, wyznaczane są **3 typy podregionów (NTS 3)**, przy jednoczesnym zastosowaniu następujących kryteriów:

TYPOLOGIA REGIONÓW WEDŁUG EUROSTATU (cd.)

Ponadto w tym etapie w celu dokładniejszej identyfikacji typu NTS 3, w zależności od specyfiki podregionu, wprowadzono **dodatkowe kryteria delimitacji**, tj.:

- w przypadku jednostek NTS 3 o niewielkiej powierzchni (tj. poniżej 500 km²) dokonywane jest ich grupowanie z sąsiednimi jednostkami NTS 3 (w zależności od potrzeb z jedną lub kilkoma) w celu ustalenia typu. Kiedy powierzchnia zgrupowanych jednostek NTS 3 przekroczy 500 km² klasyfikuje się je do jednej z trzech powyżej przedstawionych kategorii;
- wielkość miasta na terenie danego NTS 3:

TYPOLOGIA REGIONÓW WEDŁUG EUROSTATU (cd.)

- ✓ w przypadku gdy na terenie podregionu przeważająco wiejskiego (PW) położone jest miasto o liczbie ludności powyżej 200 tys. osób, stanowiącej przynajmniej 25% populacji podregionu, podregion ten uznaje się za pośredni (P),

PODREGION PRZEWAŻAJĄCO WIEJSKI
(PW)

PODREGION
POŚREDNI (P)

- ✓ w przypadku gdy na terenie podregionu pośredniego (P) położone jest miasto o liczbie ludności powyżej 500 tys. osób, stanowiącej przynajmniej 25% populacji podregionu, podregion ten uznaje się za przeważająco miejski (PM).

PODREGION POŚREDNI (P)

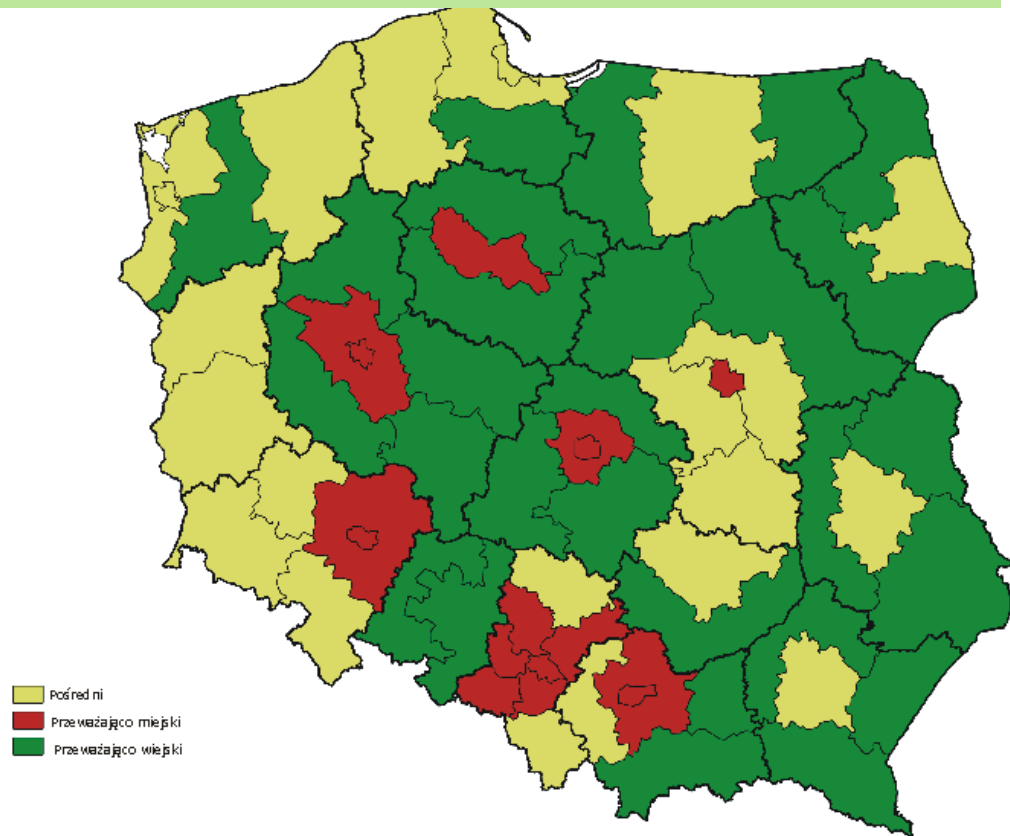

PODREGION PRZEWAŻAJĄCO MIEJSKI
(PM)

TYPOLOGIA REGIONÓW WEDŁUG EUROSTATU (cd.)

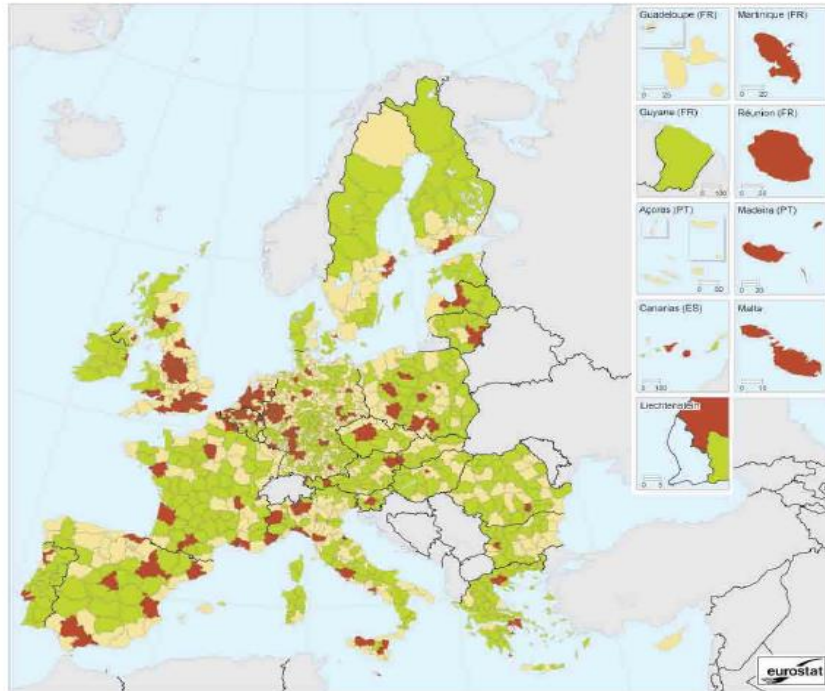
W Polsce (w 2013 r.):

- liczba regionów: PM – 16, P – 22, PW – 28
- udział powierzchni w powierzchni ogółem:
PM – 9,3%, P – 34,5%, PW – 56,2%
- udział ludności w ludności ogółem:
PM – 28,2%, P – 34,1%, PW – 37,7%
- gęstość zaludnienia: PM – 372 os./km²,
P – 122 os./km², PW – 83 os./km²
(Polska – 123 os./km²)

TYPOLOGIA REGIONÓW WEDŁUG EUROSTATU (dok.)

Map 14.3: Urban-rural typology for NUTS level 3 regions (*)

Administrative boundaries: © EuroGeographics © UN-FAO © Turstat
Cartography: Eurostat — GISCO, 03/2012

- Predominantly urban regions (rural population is less than 20 % of the total population)
- Intermediate regions (rural population is between 20 % and 50 % of total population)
- Predominantly rural regions (rural population is 50 % or more of total population)
- Data not available

0 200 400 600 800 km

(*) This typology is based on a definition of urban and rural 1 km² grid cells; urban grid cells fulfil two conditions: (1) a population density of at least 300 inhabitants per km² and (2) a minimum population of 5 000 inhabitants in contiguous grid cells above the density threshold; the other grid cells are considered rural; for Madeira, Açores and the French outermost regions, the population grid is not available, as a result, the typology uses the OECD classification for these regions.

Source: Eurostat, JRC, EFGS, REGIO-GS

Źródło: Eurostat regional yearbook 2012.

Więcej informacji: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/>.

TYOLOGIA REGIONÓW WEDŁUG OECD

Kryteria identyfikowania i podziału regionów według typologii OECD zostały ustalone w oparciu o stopień ich zurbanizowania. Uwzględniają one **2 poziomy** analizy terytorialnej, tj. lokalny (dla Polski – gminy, NTS 5) i regionalny (dla Polski – podregiony, NTS 3):

- 1) na poziomie lokalnym (gmin), jednostki klasyfikowane są jako miejskie lub wiejskie, według następujących kryteriów:

gęstość zaludnienia <150 osób/km²

**OBSZAR
WIEJSKI**

gęstość zaludnienia ≥ 150 osób/km²

**OBSZAR
MIEJSKI**

TYPOLOGIA REGIONÓW WEDŁUG OECD (cd.)

- 2) na poziomie regionalnym (podregiony), jednostki klasyfikowane są w zależności od udziału ludności mieszkającej na obszarach wiejskich wyznaczonych według kryteriów poziomu lokalnego, do jednego z trzech typów regionów:

>50% mieszkańców regionu zamieszkuje obszary lokalne sklasyfikowane jako wiejskie

REGION PRZEWAŻAJĄCO WIEJSKI (PW)

15-50% mieszkańców zamieszkuje obszary lokalne sklasyfikowane jako wiejskie

REGION POŚREDNI (P)

<15% mieszkańców regionu zamieszkuje obszary lokalne sklasyfikowane obszary wiejskie

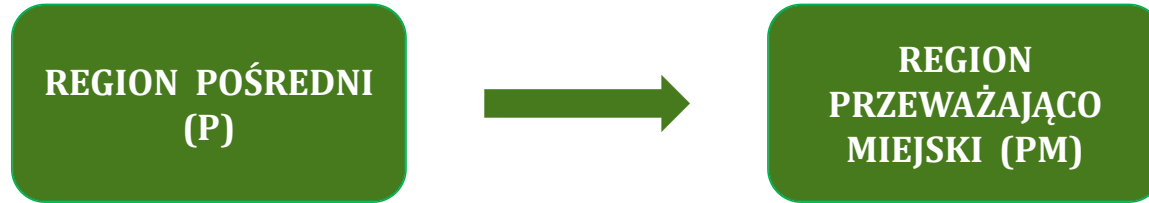

REGION PRZEWAŻAJĄCO MIEJSKI (PM)

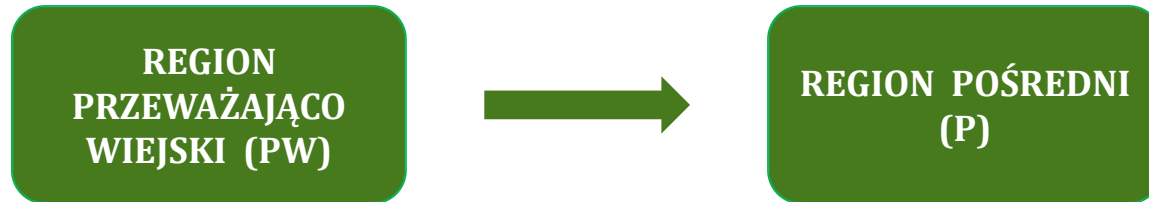
TYPOLOGIA REGIONÓW WEDŁUG OECD (cd.)

Podobnie, jak w przypadku typologii regionów według EUROSTATU, na poziomie regionalnym (NTS 3), wprowadzono dodatkowe kryterium delimitacji, tj. wielkość populacji miasta na terenie danego NTS 3:

- ✓ jeżeli w regionie znajduje się miasto o liczbie ludności **> 200 tys.** stanowiącej co najmniej **25%** populacji regionu

- ✓ jeżeli w regionie znajduje się miasto o liczbie ludności **> 500 tys.** stanowiącej co najmniej **25%** populacji regionu

TYPOLOGIA REGIONÓW WEDŁUG OECD (cd.)

Równoległe trwają **prace nad rozszerzeniem typologii** poprzez uwzględnienie kryterium dostępności najbliższego miasta. Ta rozszerzona typologia klasyfikuje regiony do jednego z 5 typów:

Czas dojazdu (CD) co najmniej 50% ludności danego obszaru (NTS 3) do najbliższego miasta o liczbie ludności > 50 tys.

REGION POŚREDNI (P)

CD < 60 min

REGION POŚREDNI
POŁOŻONY BLISKO
MIASTA (PB)

CD > 60 min

REGION POŚREDNI
ODDALONY OD
MIASTA (PO)

TYPOLOGIA REGIONÓW WEDŁUG OECD (cd.)

Czas dojazdu (CD) co najmniej 50% ludności danego obszaru (NTS 3) do najbliższego miasta o liczbie ludności > 50 tys.

REGION PRZEWAŻAJĄCO WIEJSKI (PW)

CD < 60 min

REGION
PRZEWAŻAJĄCO
WIEJSKI POŁOŻONY
BLISKO MIASTA (PWB)

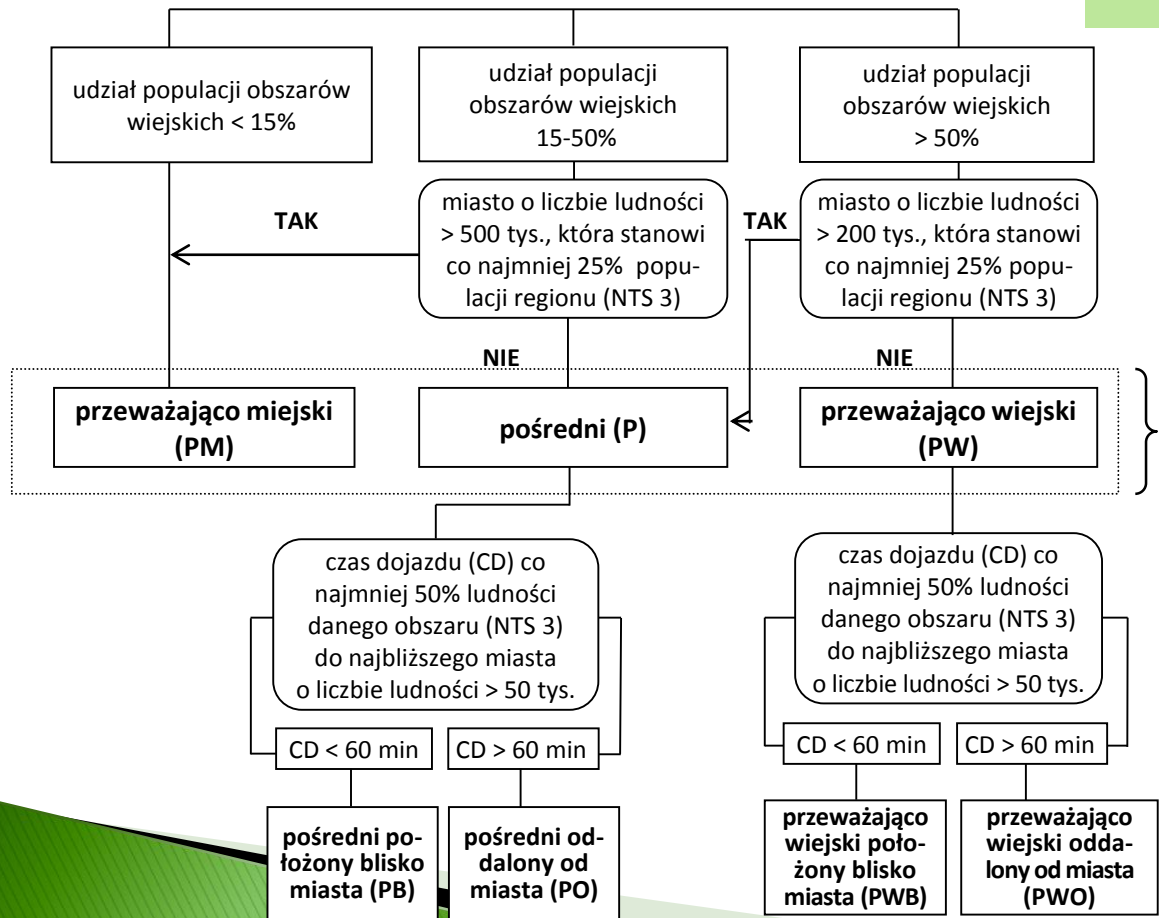
CD > 60 min

REGION
PRZEWAŻAJĄCO
WIEJSKI ODDALONY
OD MIASTA (PWO)

TYOLOGIA REGIONÓW WEDŁUG OECD (cd.)

Schemat rozszerzonej typologii regionów według OECD

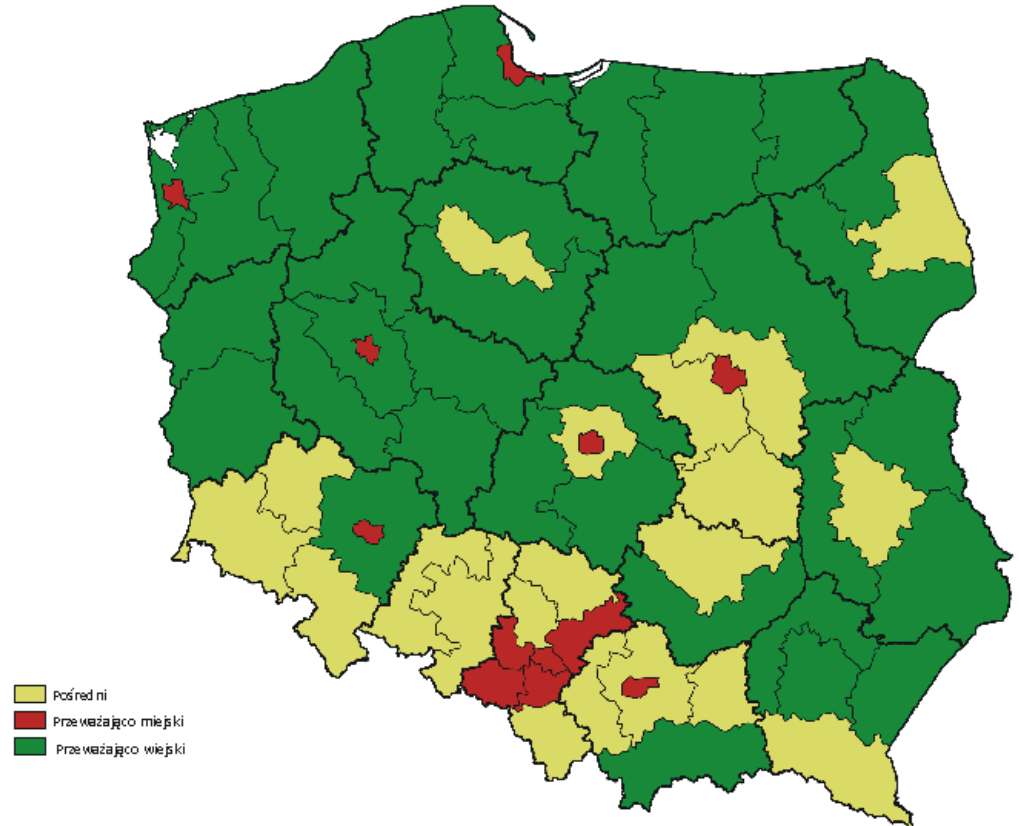
Typologia OECD

Źródło: Dokument ze spotkania grupy roboczej OECD do spraw wskaźników terytorialnych „Refinement of the OECD regional typology: the economic performance of remote rural regions”.

TYPOLOGIA REGIONÓW WEDŁUG OECD (cd.)

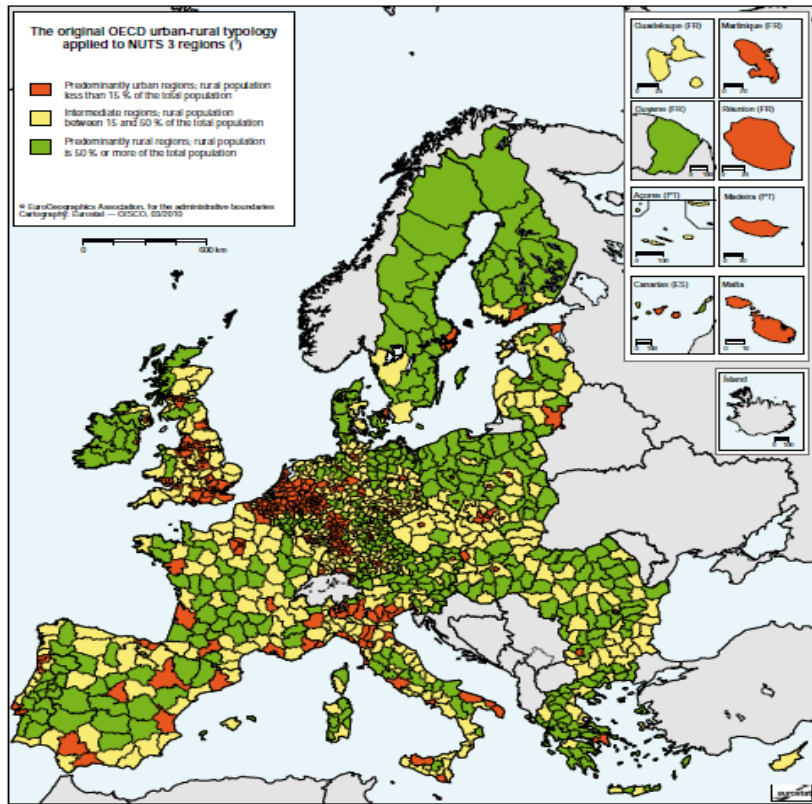
W Polsce (w 2013 r.):

- liczba regionów: PM – 12, P – 20, PW – 34
- udział powierzchni w powierzchni ogółem:
PM – 3%, P – 25%, PW – 72%
- udział ludności w ludności ogółem:
PM – 22,1%, P – 31,2%, PW – 46,7%
- gęstość zaludnienia: PM – 1094 os./km²,
P – 152 os./km², PW – 80 os./km²
(Polska – 123 os./km²)

TYOLOGIA REGIONÓW WEDŁUG OECD (dok.)

Map 15.2: The original OECD urban-rural typology applied to NUTS 3 regions (*)

(*) This typology is based on the share of regional population in local administrative units level 2 (LAU2) with a population density below 150 inhabitants per km². Thresholds for the typology: 50 % and 15 % of the regional population in low density LAU2.

Source: Eurostat, IBC, EFGS, REGIO-GIS.

Źródło: Eurostat regional yearbook 2012.

TYPOLOGIA JEDNOSTEK LOKALNYCH (LAU2) - DEGURBA

Pierwotna klasyfikacja stopnia urbanizacji była wprowadzona już w 1991 roku i miała na celu wskazanie charakteru obszaru zamieszkiwanego przez respondentów badań. Rozróżniała ona trzy typy obszarów: obszary słabo zaludnione, obszary pośrednie i obszary gęsto zaludnione, przy czym klasyfikacja ta opierała się na liczbie ludności, gęstości zaludnienia i ciągłości przestrzennej jednostek LAU2. Wadą było jednak spore zróżnicowanie wielkości powierzchni jednostek LAU2, co utrudniało porównania między krajami, gdzie LAU2 są duże z tymi gdzie zajmują stosunkowo nieduży obszar.

W 2010 wdrożona została nowa typologia, wywodząca się z podejścia OECD, przy czym opierała się na kilometrowej siatce(*grid*).

TYPOLOGIA JEDNOSTEK LOKALNYCH (LAU2) - DEGURBA

Etapy postępowania przy typologii DEGURBA:

1. Wyznaczenie klastrów komórek siatki kilometrowej (charakteryzujących się ciągłością przestrzenną; także z uwzględnieniem komórek siatki leżącej na diagonalu).
2. Sprawdzenie kryteriów: gęstość zaludnienia co najmniej 300 osób na km² i liczbą ludności grupy komórek przekraczającą 5000 osób.

Contiguous groups

400		550	2100
500			400
1500	350		
2000	1250		

G1		G2	G2
G1			G2
G1	G1		
G1	G1		

Population in group

		Population: 3050
Population: 6000		

Urban Cluster

TYPOLOGIA JEDNOSTEK LOKALNYCH (LAU2) - DEGURBA

Klasyfikacja miast nakłada się na granice jednostek LAU2, co umożliwia obliczenie udziału liczby ludności żyjącej w klastrach miejskich do ogólnej liczby ludności danej jednostki LAU2. Jeżeli mniej niż 50% osób zamieszkuje klasyfikacja miast wówczas taka jednostka LAU2 jest klasyfikowana jako wiejska.

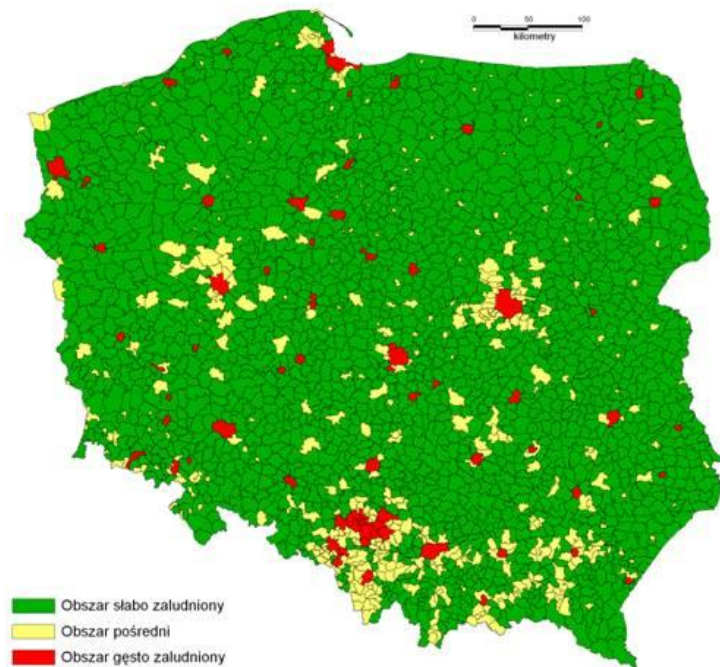
Procedura w dalszych krokach prowadzi do wyodrębnienia także tzw: obszarów (jednostek LAU2) gęsto zaludnionych (high-density clusters) oraz obszarów pośrednich (intermediate).

Do wyodrębnienia obszarów gęsto zaludnionych i pośrednich stosuje się następujące progi przy grupowaniu klastrów komórek siatki kilometrowej (*grid*):

- gęstość zaludnienia 1500 osób na km²;
- liczba ludności 50000.

Jednakże stosuje się trochę inną metodę łączenia komórek siatki kilometrowej. Na koniec procedurą iteracyjną doprowadza się do wypełnienia pustych klastrów i wygładzenia granic obszarów o jednolitej typologii.

TYPOLOGIA JEDNOSTEK LOKALNYCH (LAU2) - DEGURBA

Klasyfikacja jednostek przestrzennych kraju według stopnia urbanizacji (DEGURBA) (źródło: opracowane przez Ośrodek Statystyki Miast US Poznań na podstawie danych GUS i EUROSTATU), 2012 r.

PODSUMOWANIE

Wydaje się, że spośród prezentowanych typologii najwięcej zalet ma DEGURBA:

Większa porównywalność danych (problem różnej skali jednostek LAU2 pomiędzy krajami).

Np. Uppsala, Aalborg w klasycznym ujęciu byłyby zaklasyfikowane jako obszary zaludnione pomimo obecności miasta o liczbie ludności ponad 100 tys. W ten sposób ich stopień zurbanizowania byłby niedoszacowany w porównaniu do krajów gdzie wielkość jednostek LAU2 jest mniejsza.

Syntetyzowanie dotychczasowych koncepcji przestrzennych (OECD, pierwotna klasyfikacja DEGURBA).

Typologia OECD bierze pod uwagę gęstość zaludnienia, natomiast abstrahuje od pierwotnych założeń klasyfikacji DEGURBA (liczba ludności i ciągłość przestrzenna). Połączenie tych dwóch podejść pozwoliło także na zapewnienie spójności z ustaleniami programu Urban Audit (wybór do badania miast gdzie tzw. centrum miejskie liczy co najmniej 50000 mieszkańców. Zatem tzw. miasta programu Urban Audit są tożsame z obszarami gęsto zaludnionymi.

ŹRÓDŁA I ZAKRES DANYCH O OBSZARACH WIEJSKICH

Źródła danych o obszarach wiejskich można podzielić na:

1.

DANE STATYSTYKI PUBLICZNEJ

2.

ADMINISTRACYJNE ŹRÓDŁA DANYCH

ŹRÓDŁA I ZAKRES DANYCH O OBSZARACH WIEJSKICH (cd.)

Wiele badań statystycznych zapisanych w **Programie Badań Statystycznych Statystyki Publicznej (PBSSP)** jest źródłem danych o obszarach wiejskich. Badaniem, które integruje te informacje jest Statystyczny System Informacyjny Obszarów Wiejskich (SSIOW).

Jednostki autorskie SSIOW:

- Ośrodek Badań Obszarów Wiejskich (US Olsztyn),
- Departament Badań Regionalnych i Środowiska (GUS).

ŹRÓDŁA I ZAKRES DANYCH O OBSZARACH WIEJSKICH (cd.)

Celem badania SSIOW jest:

1.

stały dostęp do informacji statystycznych charakteryzujących obszary wiejskie w Polsce

2.

wskazanie kierunków i tempa zmian zachodzących na obszarach wiejskich od wejścia Polski do UE

3.

przedstawienie zróżnicowania obszarów wiejskich w Polsce

4.

zapewnienie kompleksowych informacji niezbędnych do kreowania polityki rozwoju obszarów wiejskich w Polsce oraz monitorowania jej skutków

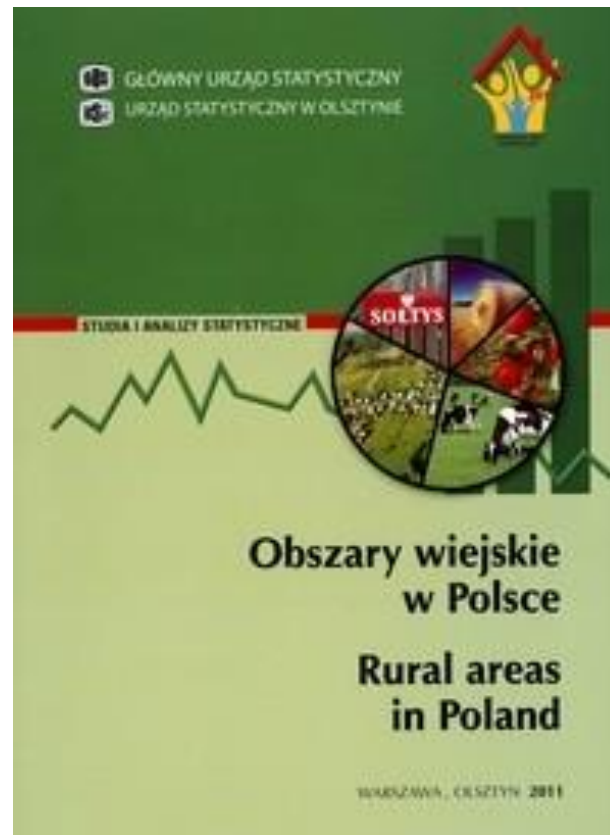
ŹRÓDŁA I ZAKRES DANYCH O OBSZARACH WIEJSKICH (dok.)

Zakres przedmiotowy badania:

- Cechy demograficzne
- Sytuacja ekonomiczna ludności
- Działalność gospodarcza
 - rolnictwo
 - działalność pozarolnicza
- Infrastruktura społeczna
- Warunki mieszkaniowe i infrastruktura techniczna
- Finansowanie rozwoju obszarów wiejskich
- Środowisko naturalne

Przekroje:

- metodologia według TERYT
- obszary wiejskie według PROW 2007-2013
- obszary wiejskie według Eurostatu
- obszary wiejskie według OECD

BANK DANYCH LOKALNYCH GŁÓWNEGO URZĘDU STATYSTYCZNEGO

Typy gmin:

„1” – gmina miejska

„2” – gmina wiejska

„3” – gmina miejsko-wiejska:

- „4” – miasto w ramach gminy miejsko-wiejskiej
- „5” – część wiejska gminy miejsko-wiejskiej.

<http://stat.gov.pl/bdl>

The screenshot shows the 'Dane według podgrup cech' (Data by characteristic subgroups) page on the BDL website. The page is for the year 2011, category 'LUDNOŚĆ' (Population), and subgroup 'STAN LUDNOŚCI I PROGNOZY' (Population status and forecasts). The user has selected the 'Wielkopolskie' voivodeship and is searching for 'będzin'. The search results show a tree view of territorial units, with 'MIĘDZYGÓRZKI POWIAT' selected. The 'Zakres przedmiotowy' (Subject scope) is set to 'ludność na 1 km2' (Population per 1 km2). The 'Dodatkowe agregaty' (Additional aggregates) section shows a list of aggregation types, with 'MIĘDZYGÓRZKI POWIAT' selected. The 'MIĘDZYGÓRZKI POWIAT' entry is circled in red.

Okres sprawozdawczy: Dane roczne
Kategoria: LUDNOŚĆ
Grupa: STAN LUDNOŚCI I PROGNOZY
Podgrupa: Gęstość zaludnienia
Ostatnia aktualizacja: 2014-07-31

Wybór jednostek terytorialnych z drzewa

Wymiary × Lata : 1
Wymiary × Lata × Jednostki terytorialne : 1

Wybór jednostek terytorialnych wg poziomu NTS

Jednostki terytorialne (1)
Szukaj: będzin

Polityka prywatności

Zakres przedmiotowy (1) Lata: (1) Dodatkowe agregaty

Year	Aggregation Type
2013	GMINY MIEJSKIE
2012	GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE
2011	GMINY WIEJSKIE
2010	MIĘDZYGÓRZKI POWIAT
2009	WIEŚ
2008	podregiony przeważająco miejskie (PM) - Eurostat
2007	podregiony pośrednie (P) - Eurostat
2006	podregiony przeważająco wiejskie (PW) - Eurostat

**ZMIANY NA OBSZARACH WIEJSKICH
W WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM
W LATACH 2010-2013**

Charakterystyka zmian demograficznych

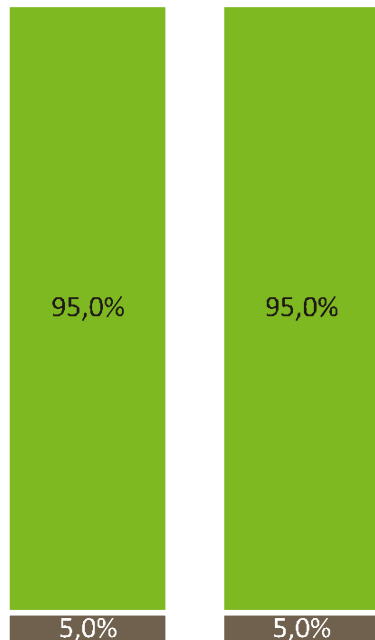
Statystyka publiczna wyodrębnia obszary wiejskie w oparciu o podział terytorialny według Krajowego Rejestru Urzędowego Podziału Terytorialnego Kraju (TERYT). Za tereny wiejskie według TERYT uznaje się obszary położone poza granicami administracyjnymi miast, tj. gminy wiejskie i część wiejską gmin miejsko-wiejskich.

POWIERZCHNIA I LUDNOŚĆ W WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM

Stan w dniu 31 XII

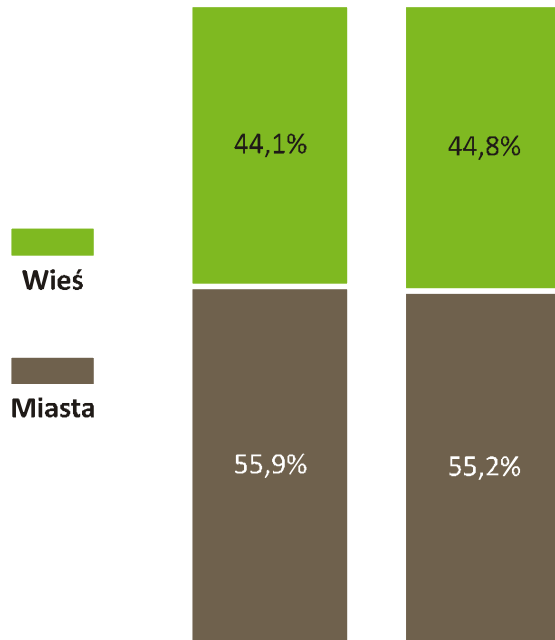
POWIERZCHNIA

2010

2013

LUDNOŚĆ

2010

2013

LUDNOŚĆ w 2013 r.

Stan w dniu 31 XII

ogółem – 3467016

miasta – 1913866

obszary wiejskie – 1553150

LUDNOŚĆ

**na obszarach
wiejskich na 1 km²**

Stan w dniu 31 XII

2010 – 53,6

2013 – 54,8

WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE NA TLE POLSKI I UNII EUROPEJSKIEJ (28)

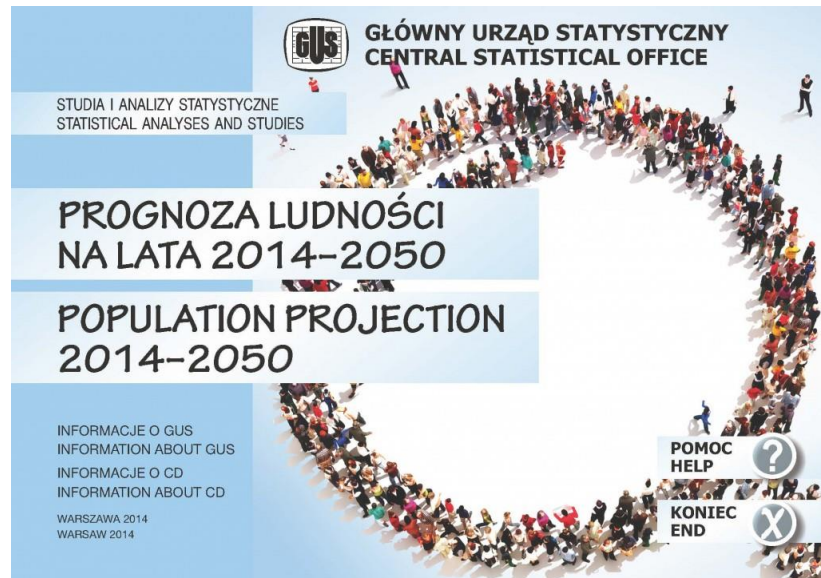
		Województwo wielkopolskie	Polska	Unia Europejska (28)
Powierzchnia w tys. km ²	2013	29,8	312,7	4494,5
Urodzenia żywe na 1000 ludności	2013	10,6	9,6	10,0
Zgony na 1000 ludności	2013	9,3	10,1	9,9
Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych	2012	4,5	4,6	3,8
Przyrost naturalny na 1000 ludności	2013	1,2	-0,5	0,2
Przeciętne dalsze trwanie życia osób w wieku 0 lat:				
mężczyźni	2012	73,2	72,7	77,5
kobiety	2012	80,8	81,0	83,1
Współczynnik aktywności zawodowej dla osób w wieku				
15–64 lata w %	2013	68,2	67,0	71,9
Wskaźnik zatrudnienia dla osób w wieku 15–64 lata w %	2013	62,2	60,0	64,0
Stopa bezrobocia w %:				
ogółem	2013	8,8	10,3	10,8
osób w wieku poniżej 24 lat	2013	21,9	27,3	23,4
Odpady komunalne wytworzone na 1 mieszkańca w kg ..	2012	314	314	487 ^a

a Bez Chorwacji.

Źródło: Eurostat.

Prognoza ludności do 2050 r. (GUS) opracowana została na podstawie stanu wyjściowego ludności z dnia 31 XII 2013 r. oraz założeń dotyczących tendencji w dzietności, umieralności i migracjach zagranicznych, przy czym dane o ludności według wieku produkcyjnego i poprodukcyjnego podano w dwóch ujęciach:

- wariant I – przyjmując górną granicę dla wieku produkcyjnego 59/64 lata oraz dolną granicę dla wieku poprodukcyjnego 60/65;
- wariant II – uwzględniając zmiany granicy wieku emerytalnego; zgodnie z ustawą z dnia 11 V 2012 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2012 poz. 637) dla kolejnych lat prognozy jako dolną granicę wieku poprodukcyjnego (jednocześnie górną granicę wieku produkcyjnego) przyjęto:

	2013	2014	2015	2020	2025	2030	2035	2040-2050
Mężczyźni	65,25	65,50	65,75	67,00	67,00	67,00	67,00	67,00
Kobiety	60,25	60,50	60,75	62,00	63,25	64,50	65,75	67,00

LUДНОŚĆ WEDŁUG PŁCI I MIEJSCA ZAMIESZKANIA

Stan w dniu 31 XII

	2013	2050	Zmiany 2050-2013	Zmiany, w %
Wielkopolskie	3 467 016	3 287 926	-179 090	-5,2
mężczyźni	1 686 342	1 611 254	-75 088	-4,5
kobiety	1 780 674	1 676 672	-104 002	-5,8
Miasta	1 917 073	1 539 555	-377 518	-19,7
mężczyźni	912 524	740 344	-172 180	-18,9
kobiety	1 004 549	799 211	-205 338	-20,4
Obszary wiejskie	1 549 943	1 748 371	198 428	12,8
mężczyźni	773 818	870 910	97 092	12,5
kobiety	776 125	877 461	101 336	13,1

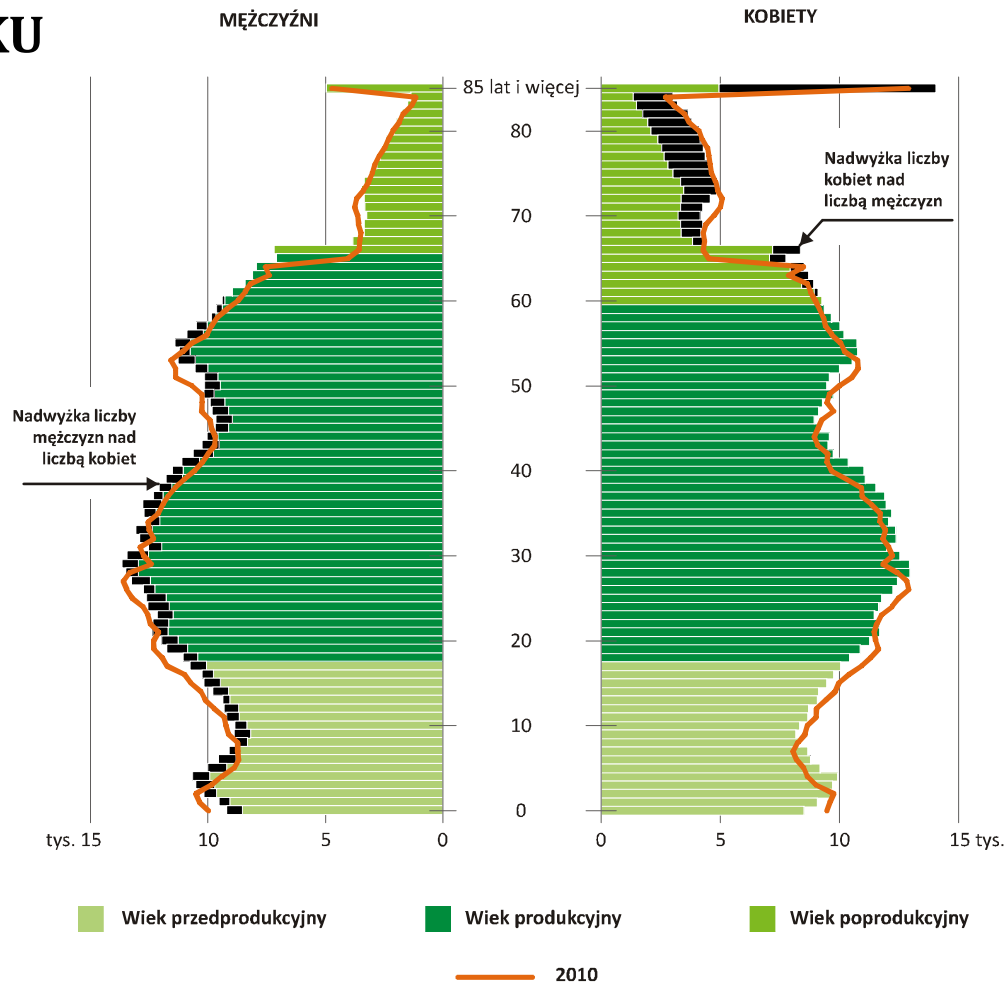
2050 r. - prognoza ludności

2050 r. (zmiany w porównaniu z 2013 r., w %)

	Ogółem	Miasta	Obszary wiejskie
POLSKA	-11,8	-19,1	-0,7
Dolnośląskie	-14,3	-22,0	3,3
Kujawsko-pomorskie	-14,0	-24,5	1,6
Lubelskie	-20,7	-27,6	-14,7
Lubuskie	-14,0	-20,2	-3,3
Łódzkie	-20,5	-29,4	-5,0
Małopolskie	-2,4	-13,2	7,8
Mazowieckie	+0,0	-1,3	2,5
Opolskie	-25,9	-31,2	-20,0
Podkarpackie	-12,2	-21,6	-5,5
Podlaskie	-17,8	-17,8	-17,8
Pomorskie	-1,3	-13,0	20,4
Śląskie	-20,0	-25,0	-2,8
Świętokrzyskie	-23,0	-35,1	-13,1
Warmińsko-mazurskie	-16,5	-20,7	-10,5
Wielkopolskie	-5,2	-19,7	12,8
Zachodniopomorskie	-15,5	-20,1	-5,1

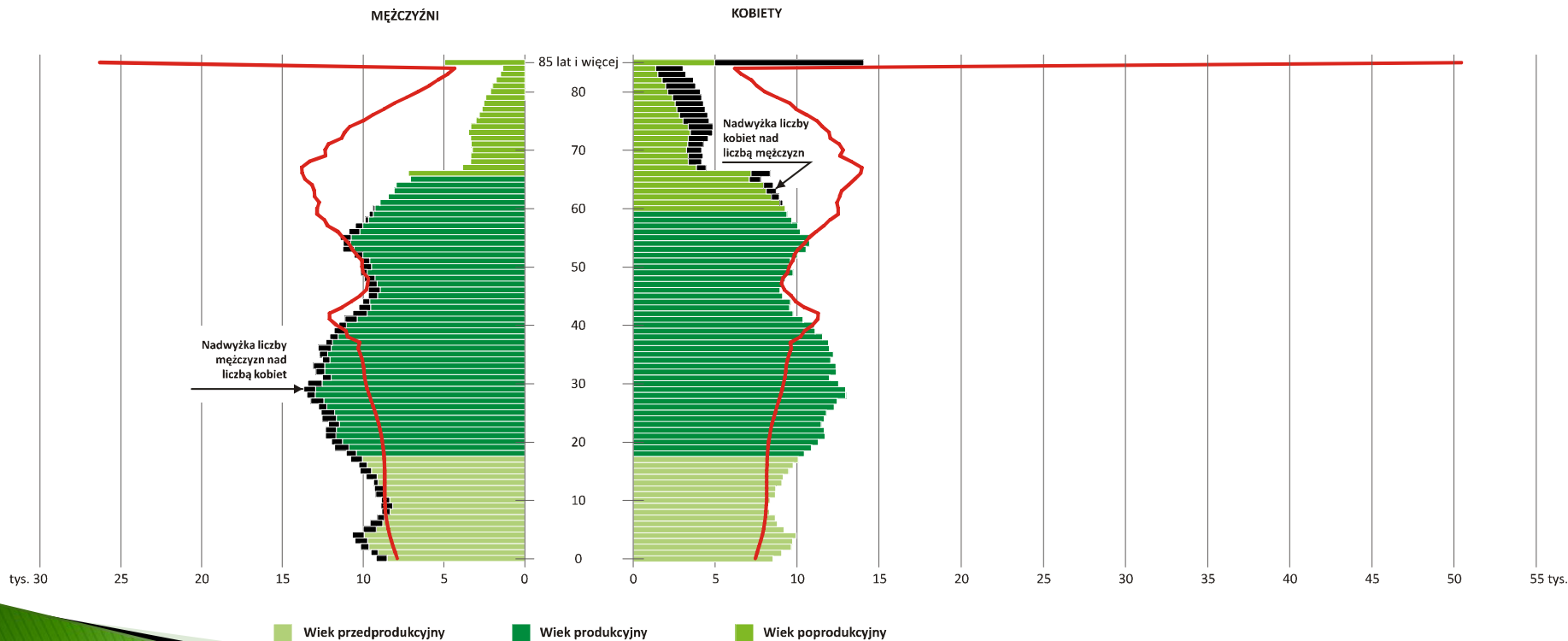
LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU NA OBSZARACH WIEJSKICH W WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM W LATACH 2010 I 2013

Stan w dniu 31 XII

LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU NA OBSZARACH WIEJSKICH W WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM W LATACH 2013 I 2050

Stan w dniu 31 XII

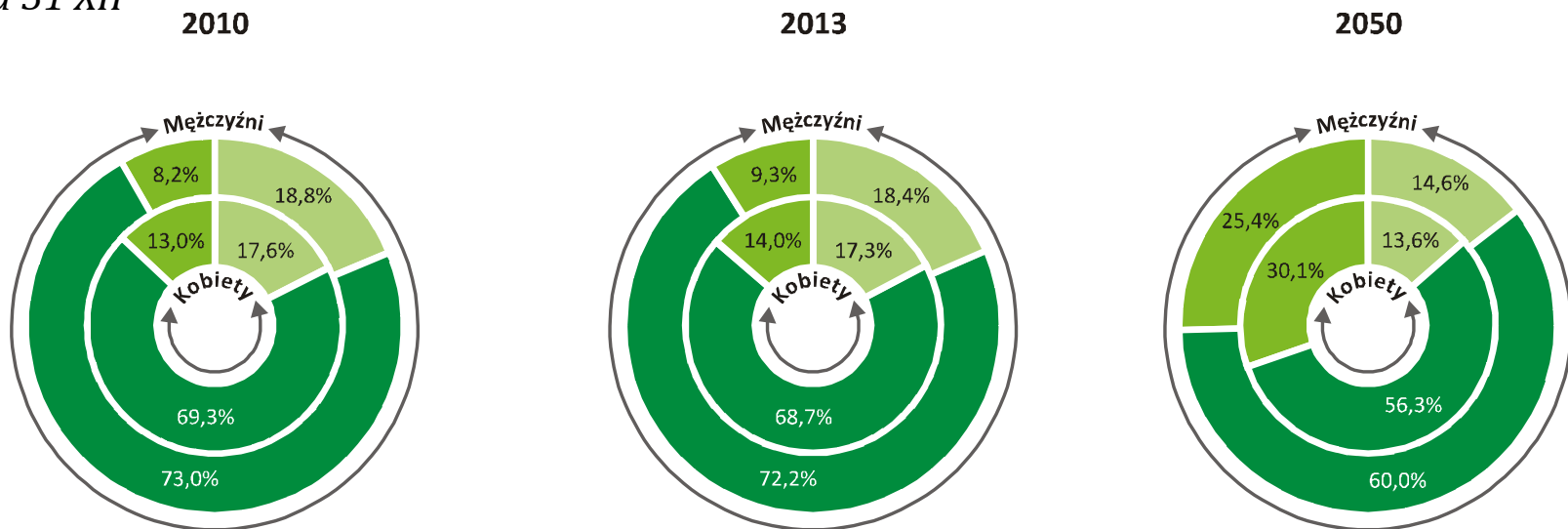
Wiek przedprodukcyjny Wiek produkcyjny Wiek poprodukcyjny

— 2050

2050 r. - prognoza ludności

LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I BIOLOGICZNYCH GRUP WIEKU NA OBSZARACH WIEJSKICH W WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM W LATACH 2010, 2013 I 2050

Stan w dniu 31 XII

Wiek:

0-14 lat

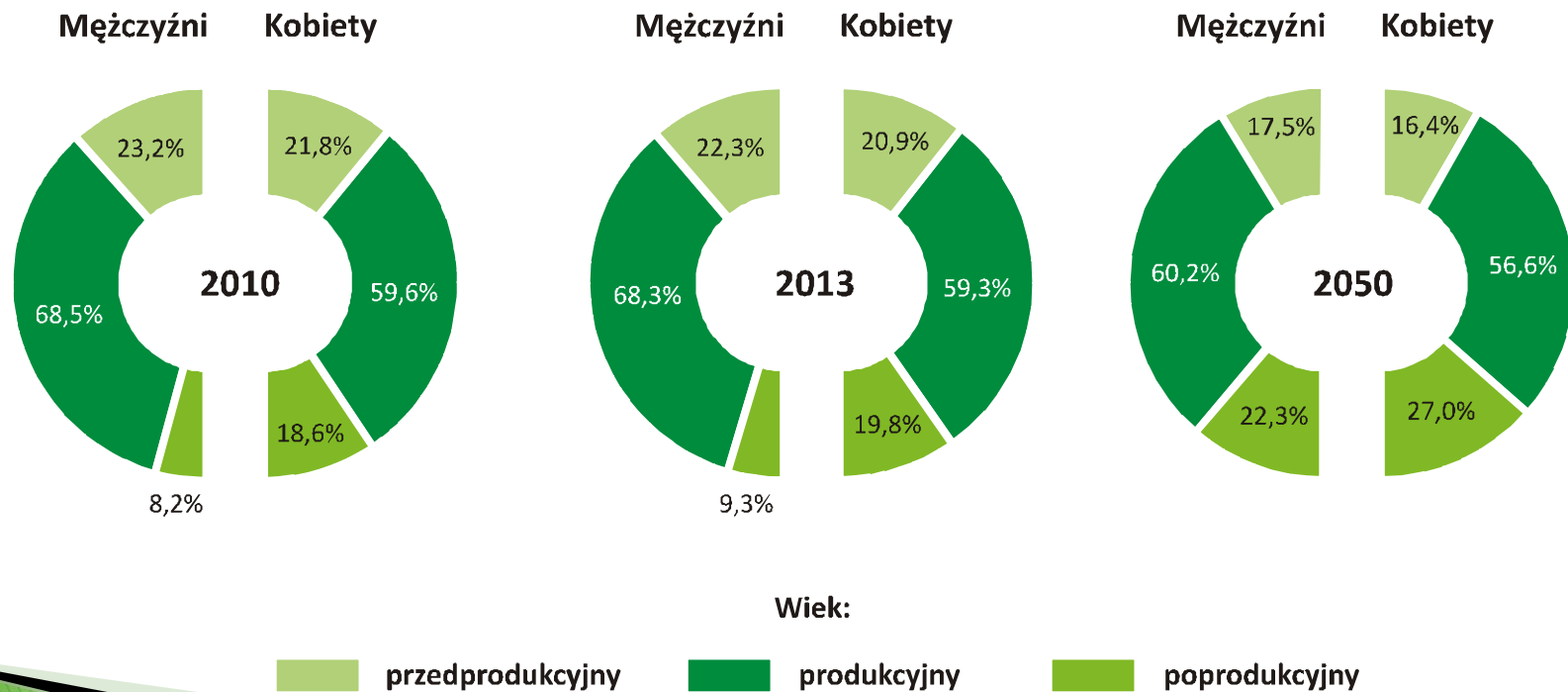
15-64

65 lat i więcej

2050 r. - prognoza ludności

LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I EKONOMICZNYCH GRUP WIEKU NA OBSZARACH WIEJSKICH W WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM W LATACH 2010, 2013 I 2050

Stan w dniu 31 XII

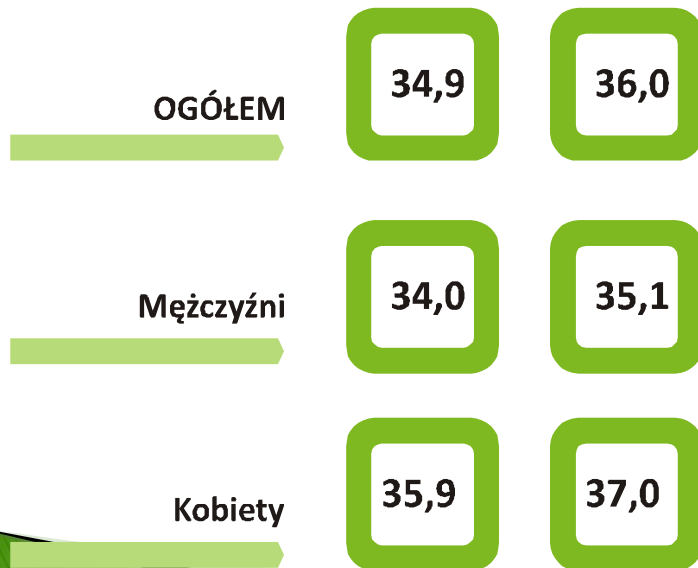
2050 r. - prognoza ludności

MEDIANA WIEKU LUDNOŚCI NA OBSZARACH WIEJSKICH W WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM

Stan w dniu 31 XII

2010

2013

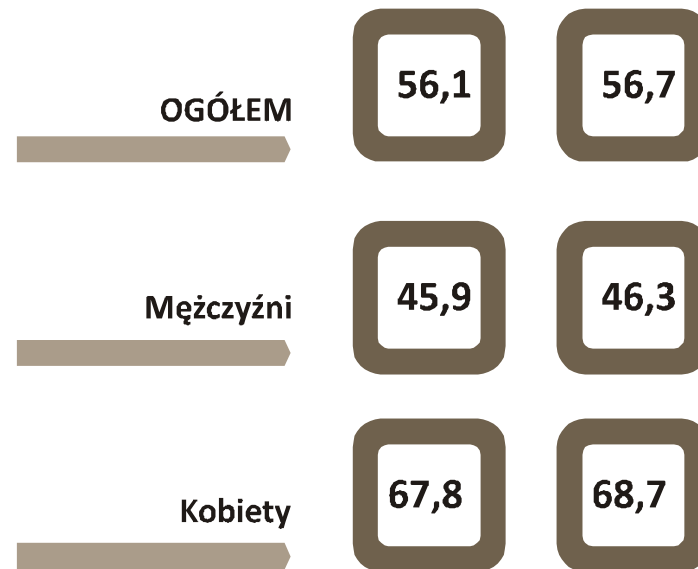

WSKAŹNIK OBCIĄŻENIA DEMOGRAFICZNEGO NA OBSZARACH WIEJSKICH W WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM

Stan w dniu 31 XII

2010

2013

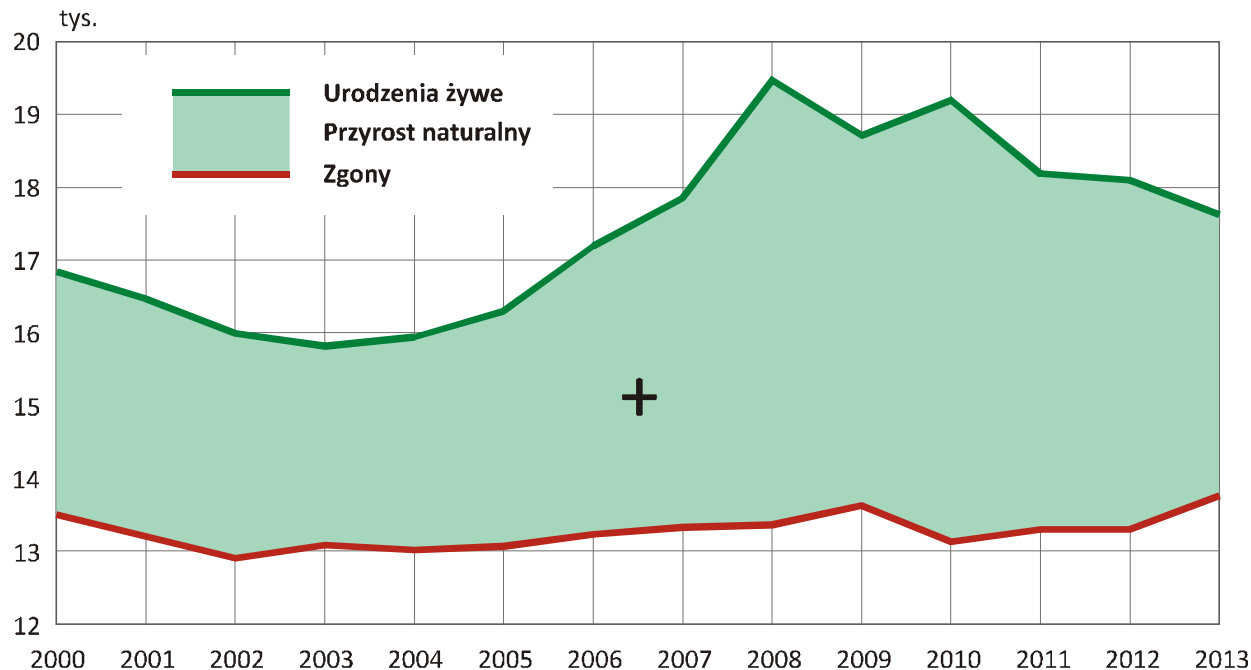
Mediana wieku w województwie wielkopolskim

	Ogółem				Mężczyźni				Kobiety			
	2013	2020	2035	2050	2013	2020	2035	2050	2013	2020	2035	2050
Ogółem	37,8	40,2	46,8	50,0	36,3	38,8	45,1	47,8	39,3	41,7	48,5	52,3
Miasta	37,3	41,8	49,1	53,2	37,3	40,0	47,0	50,4	41,4	43,8	51,0	55,8
Obszary wiejskie	36,0	38,3	44,4	47,4	35,1	37,4	43,3	45,8	37,0	39,2	45,7	49,1

Współczynniki obciążenia demograficznego w województwie wielkopolskim

	2013	2014	2015	2020	2025	2030	2035	2040	2045	2050
Ogółem	56,3	56,7	57,1	59,9	62,9	61,3	60,1	60,5	66,6	76,0
Miasta	56,6	57,3	58,1	62,5	66,3	64,6	63,0	63,3	70,3	81,7
Obszary wiejskie	56,1	55,9	55,9	57,0	59,2	58,0	57,3	57,9	63,3	71,3

RUCH NATURALNY LUDNOŚCI NA OBSZARACH WIEJSKICH W WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM

Na 1000 ludności:

Małżeństwa

2010 – 6,3

2013 – 5,0

Urodzenia żywe

2010 – 12,7

2013 – 11,4

Zgony

2010 – 8,7

2013 – 8,9

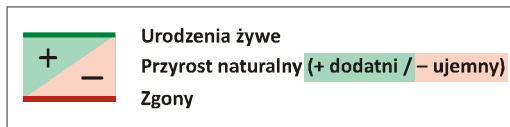
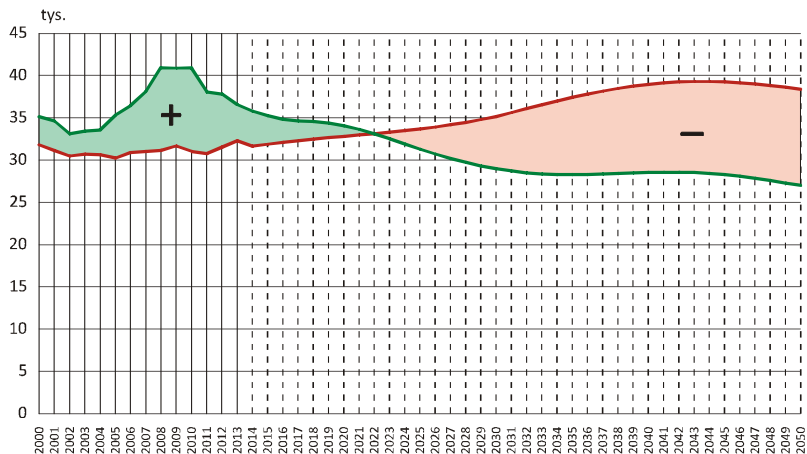
Przyrost naturalny

2010 – 4,0

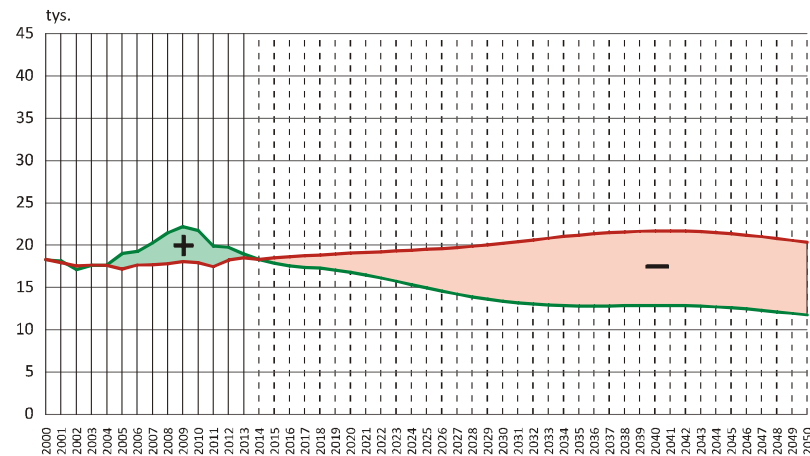
2013 – 2,5

RUCH NATURALNY LUDNOŚCI W WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM

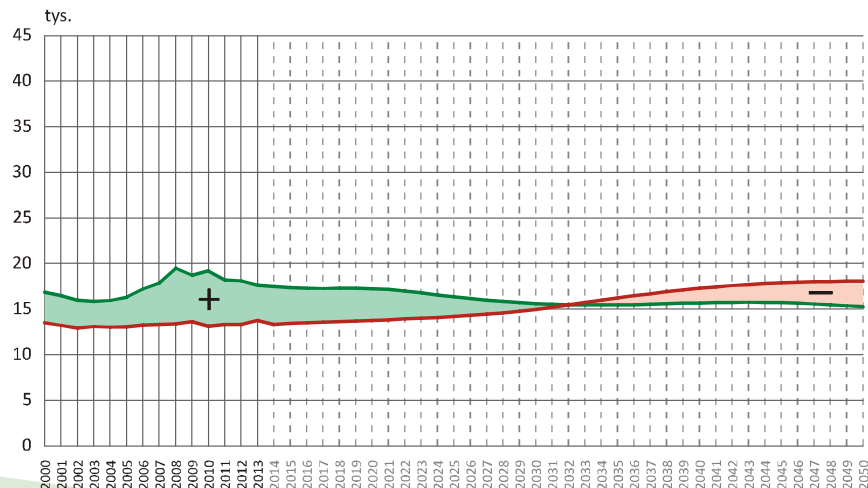
OGÓŁEM

MIASTA

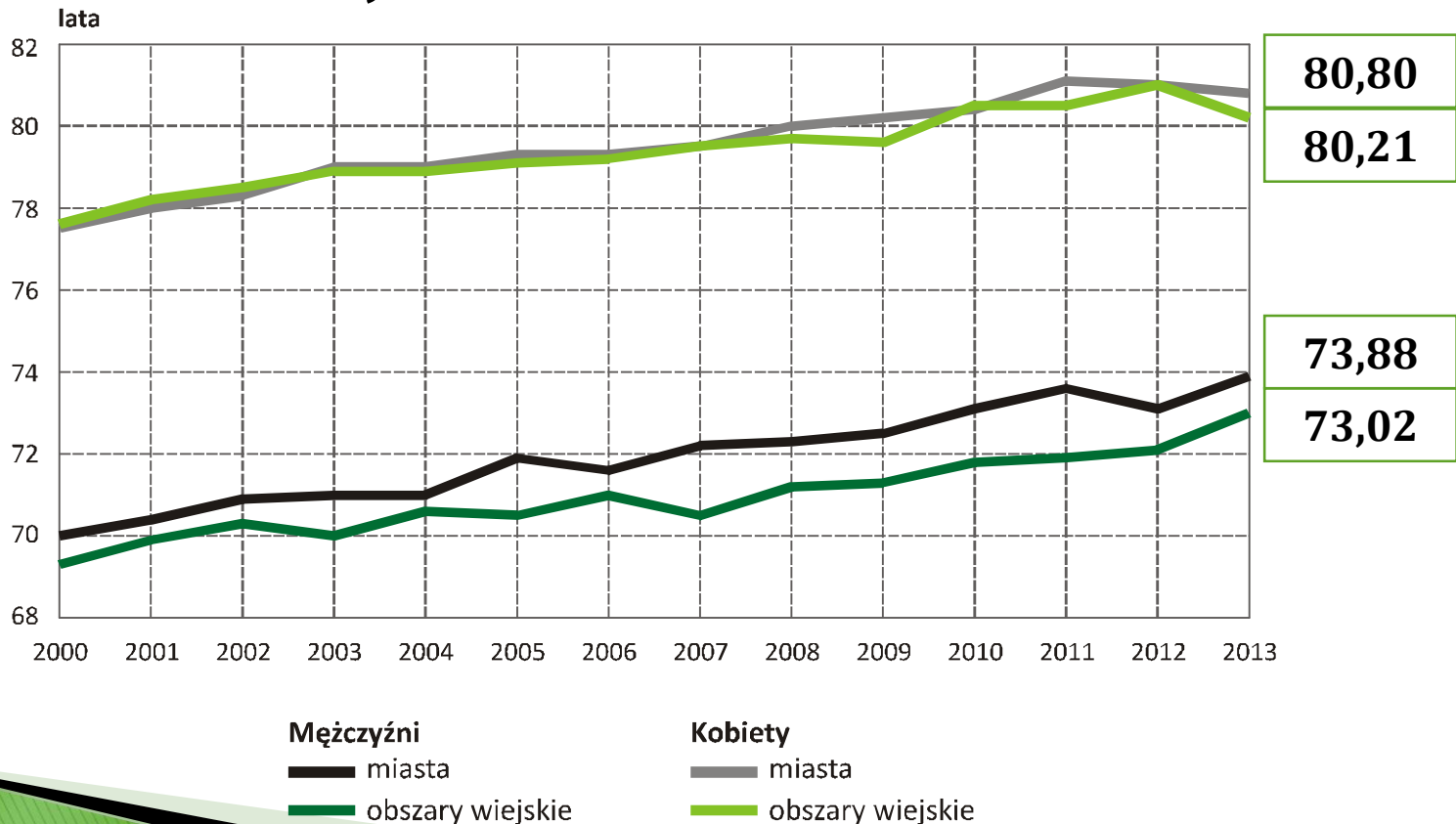
OBSZARY WIEJSKIE

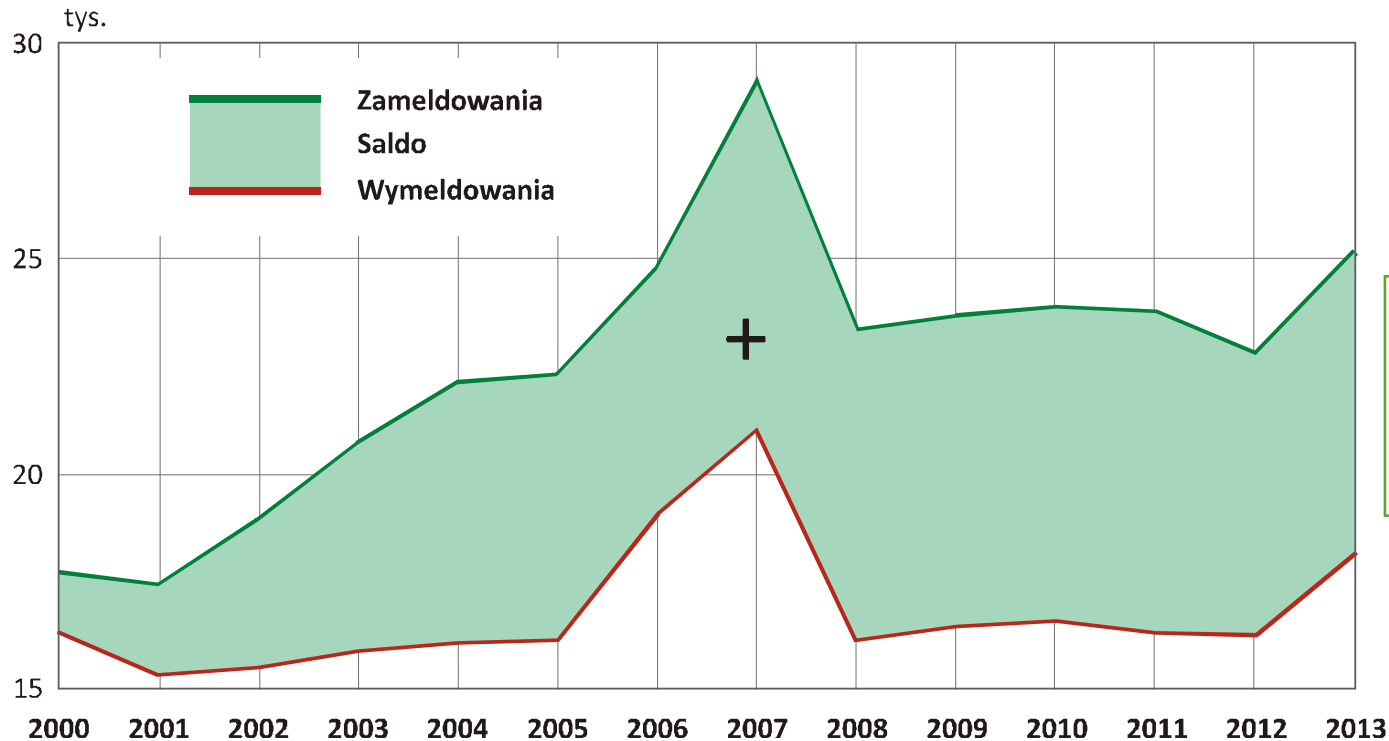
Ruch naturalny ludności w województwie wielkopolskim

	Ogółem			Miasta			Obszary wiejskie		
	uro- dzenia	zgony	przyrost naturalny	uro- dzenia	zgony	przyrost naturalny	uro- dzenia	zgony	przyrost naturalny
	w liczbach bezwzględnych								
2013	36 561	32 292	4 269	18 938	18 530	408	17 623	13 762	3 861
2050	27 001	38 376	-11 375	11 744	20 323	-8 579	15 257	18 052	-2 795
	na 1000 ludności								
2013	10,6	9,3	1,2	9,9	9,7	0,2	11,4	8,9	2,5
2050	8,2	11,7	-3,5	7,6	13,2	-5,6	8,7	10,3	-1,6

PRZECIĘTNA LICZBA LAT DALSZEGO TRWANIA ŻYCIA DLA OSÓB W WIEKU 0 LAT W WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM

SALDO MIGRACJI NA OBSZARACH WIEJSKICH W WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM

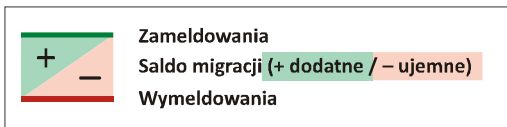
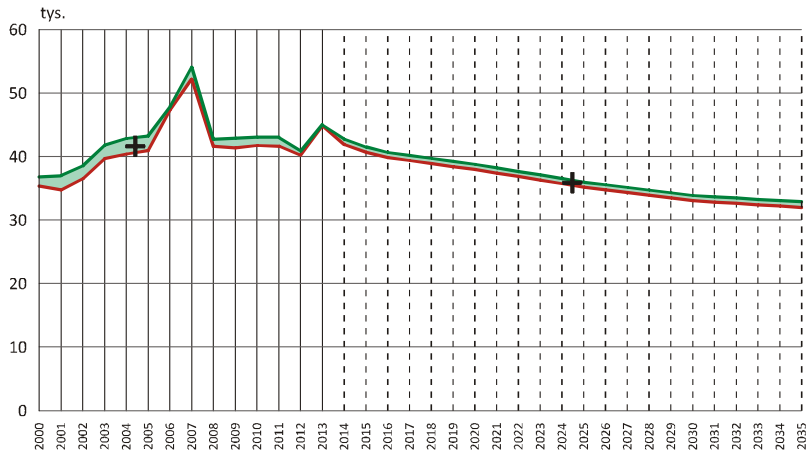
Na 1000 ludności:

2010 – 4,7

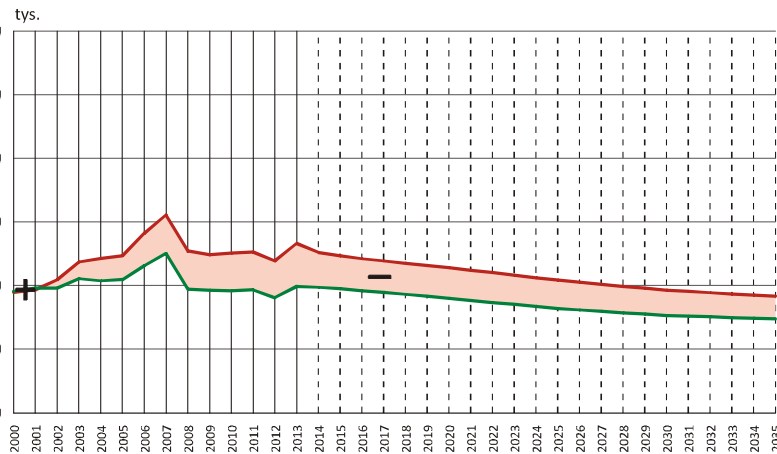
2013 – 4,5

SALDO MIGRACJI W WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM

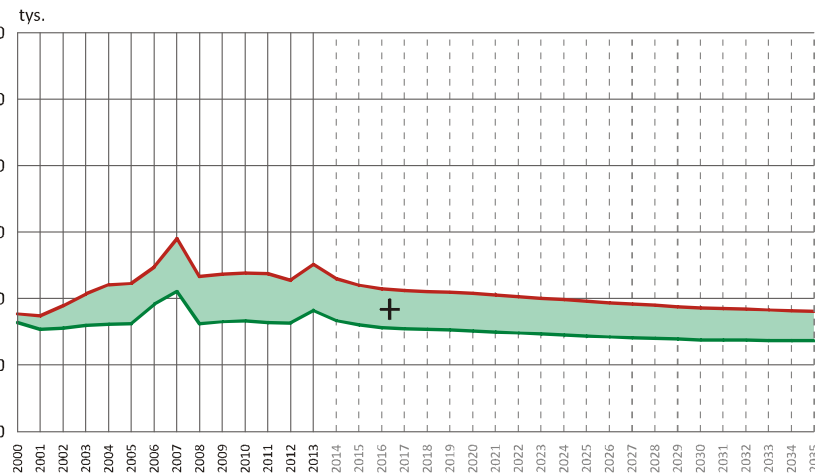
OGÓŁEM

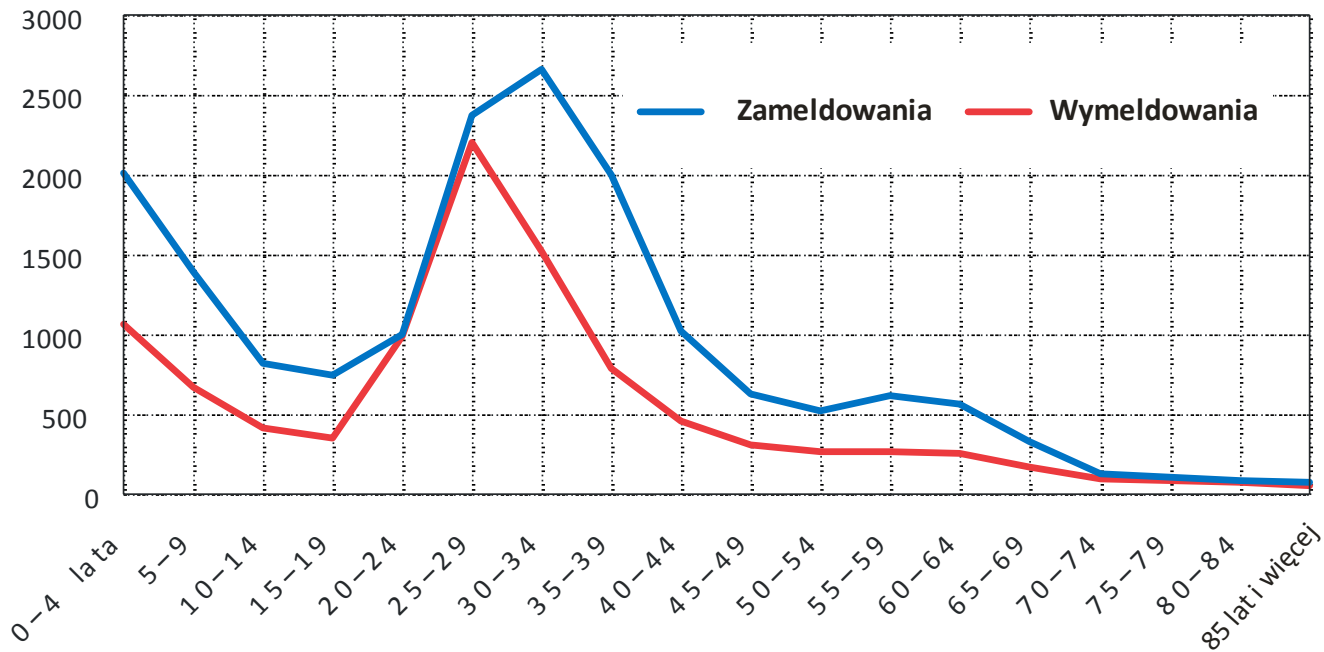
MIASTA

OBSZARY WIEJSKIE

MIGRACJE LUDNOŚCI WEDŁUG WIEKU NA OBSZARACH WIEJSKICH W WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM W 2013 R.

Charakterystyka społeczno-ekonomiczna ludności

PRACUJĄCY^a W GOSPODARCE NARODOWEJ NA OBSZARACH WIEJSKICH W WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM

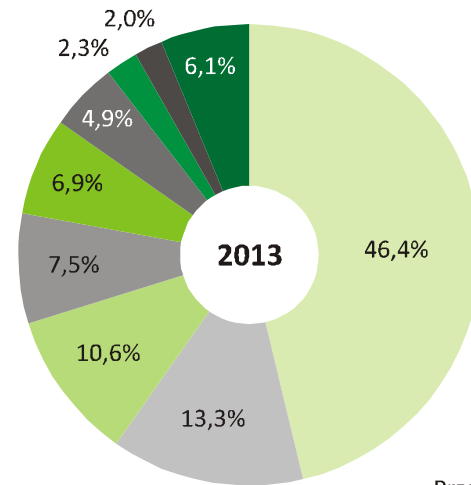
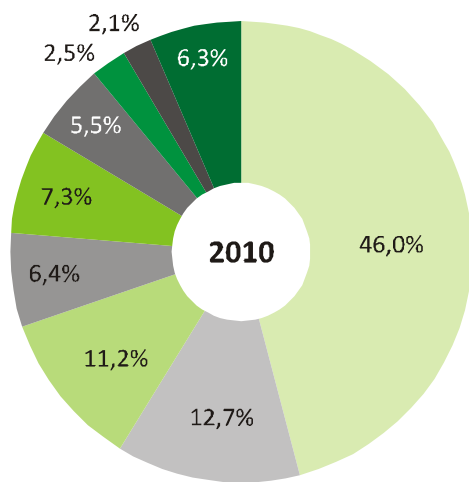
Stan w dniu 31 XII

2013 r.

ogółem – 863,7 tys.

miasta – 618,4 tys. (71,6%)

**obszary wiejskie – 245,3 tys.
(28,4%)**

- Przemysł
- Handel; naprawa pojazdów samochodowych^Δ
- Edukacja
- Transport i gospodarka magazynowa
- Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo
- Budownictwo
- Opieka zdrowotna i pomoc społeczna
- Administracja publiczna i obrona narodowa
- obowiązkowe zabezpieczenia społeczne
- Pozostałe sekcje

^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności.
Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9
oraz gospodarstw indywidualnych w rolnictwie.

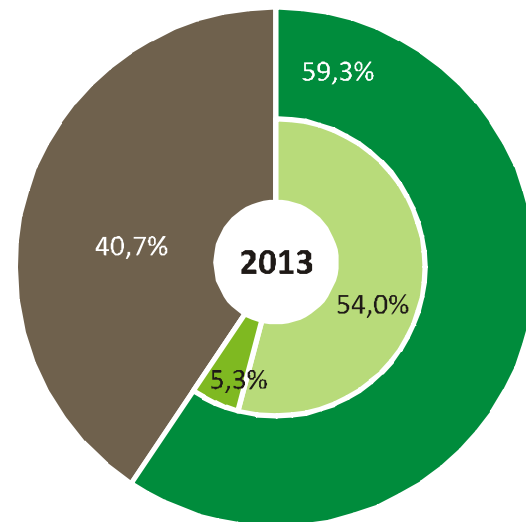
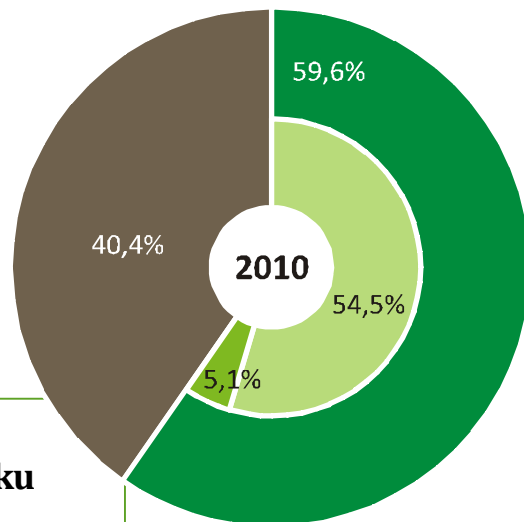
STRUKTURA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG AKTYWNOŚCI EKONOMICZNEJ NA OBSZARACH WIEJSKICH W WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM

Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej w 2013 r.

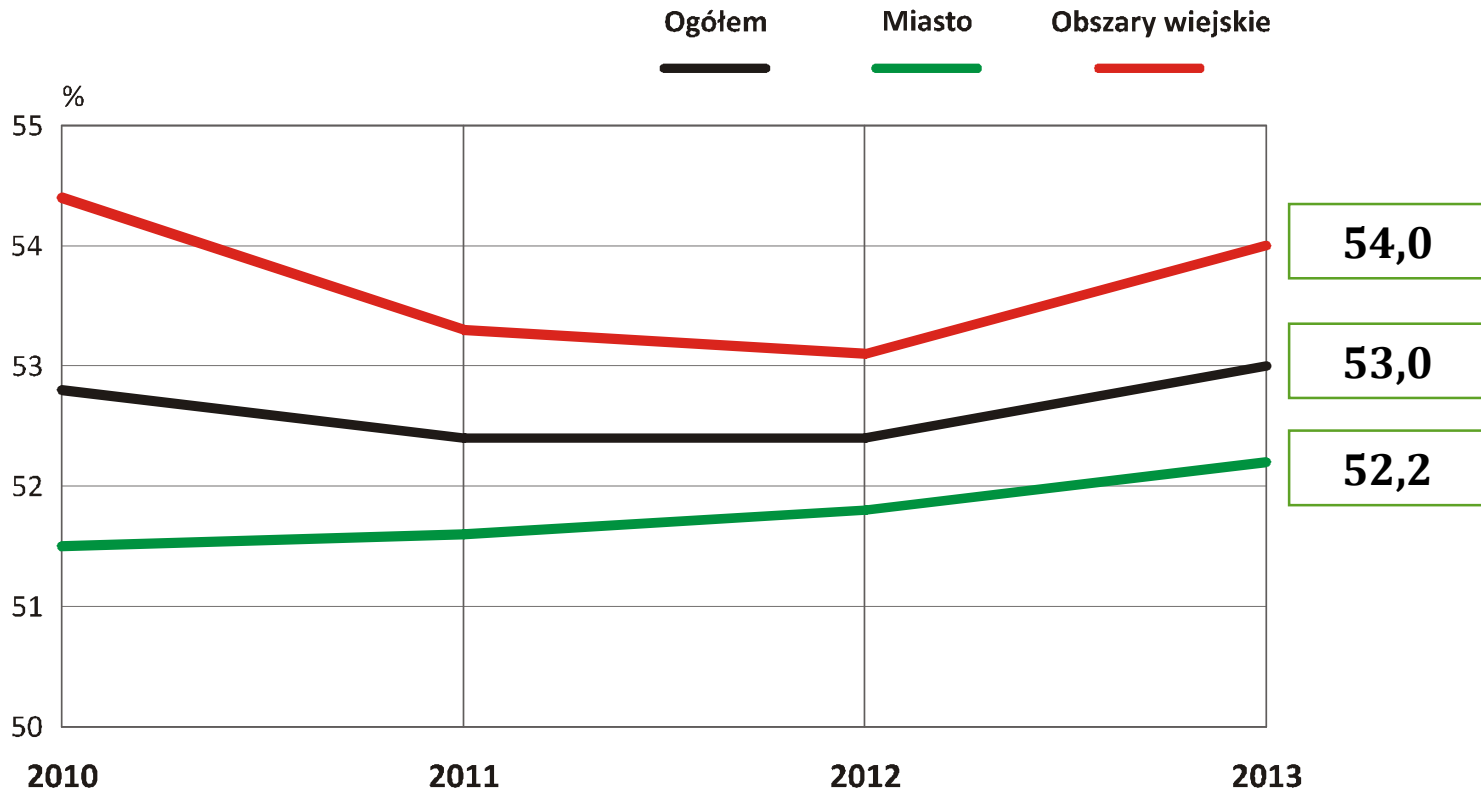
ogółem – 2576 tys.
miasta – 1421 tys. (55,2%)
obszary wiejskie – 1155 tys. (44,8%)

Współczynnik aktywności zawodowej ludności w wieku 15 lat i więcej w 2013 r.

ogółem – 58,1%
miasta – 57,1%
obszary wiejskie – 59,3%

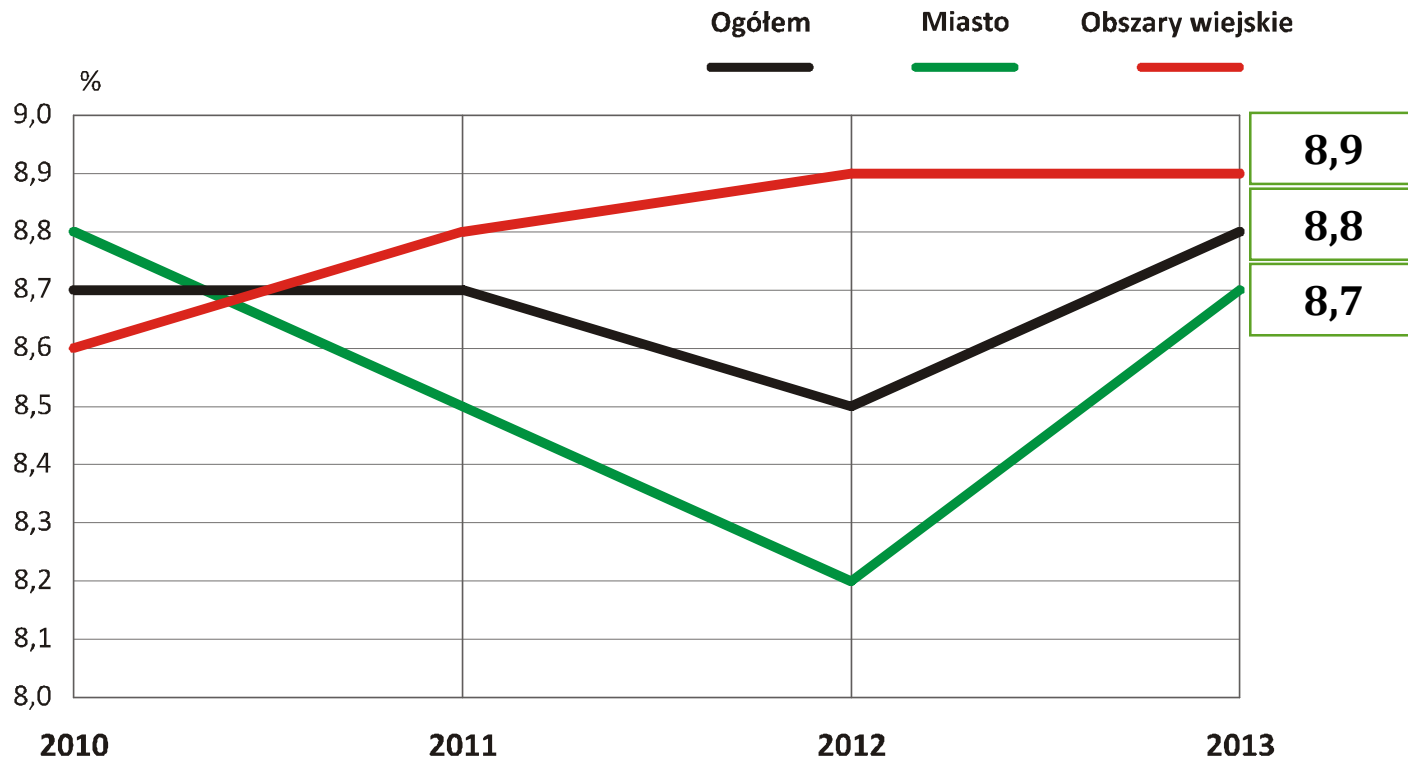

WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ W WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM

Na podstawie badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL).

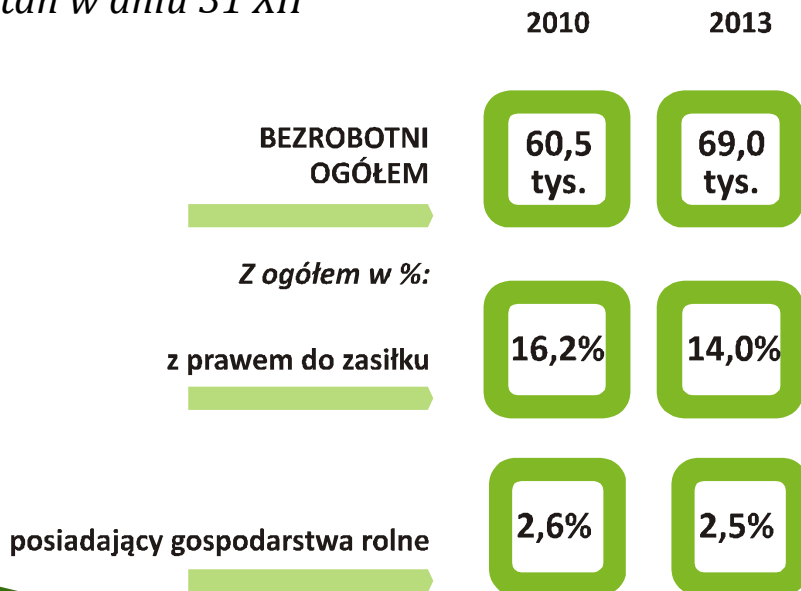
STOPA BEZROBOCIA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ W WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM

Na podstawie badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL).

BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI NA OBSZARACH WIEJSKICH W WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM

Stan w dniu 31 XII

UCZESTNICTWO W AKTYWNYCH PROGRAMACH RYNKU PRACY NA OBSZARACH WIEJSKICH W WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM

W ciągu roku

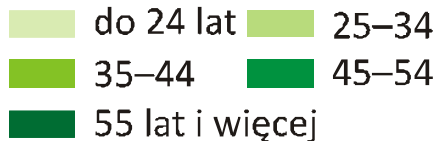
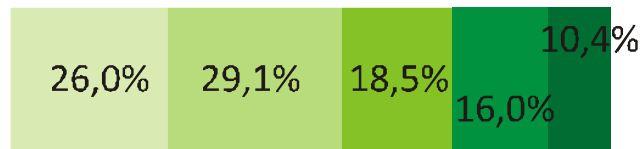

Źródło: Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej.

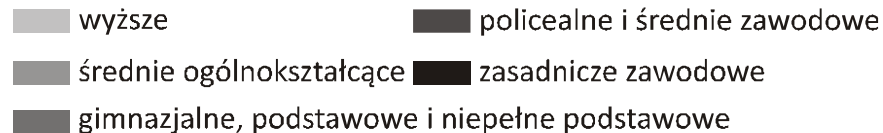
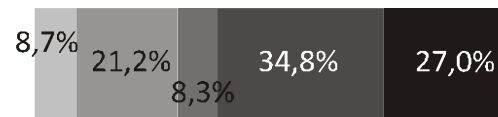
STRUKTURA BEZROBOTNYCH ZAREJESTROWANYCH NA OBSZARACH WIEJSKICH W WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM W 2013 R.

Stan w dniu 31 XII

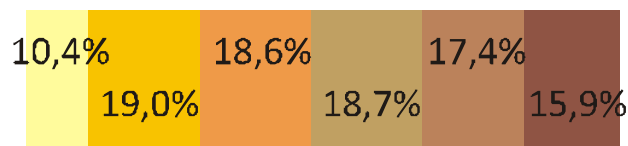
Według wieku

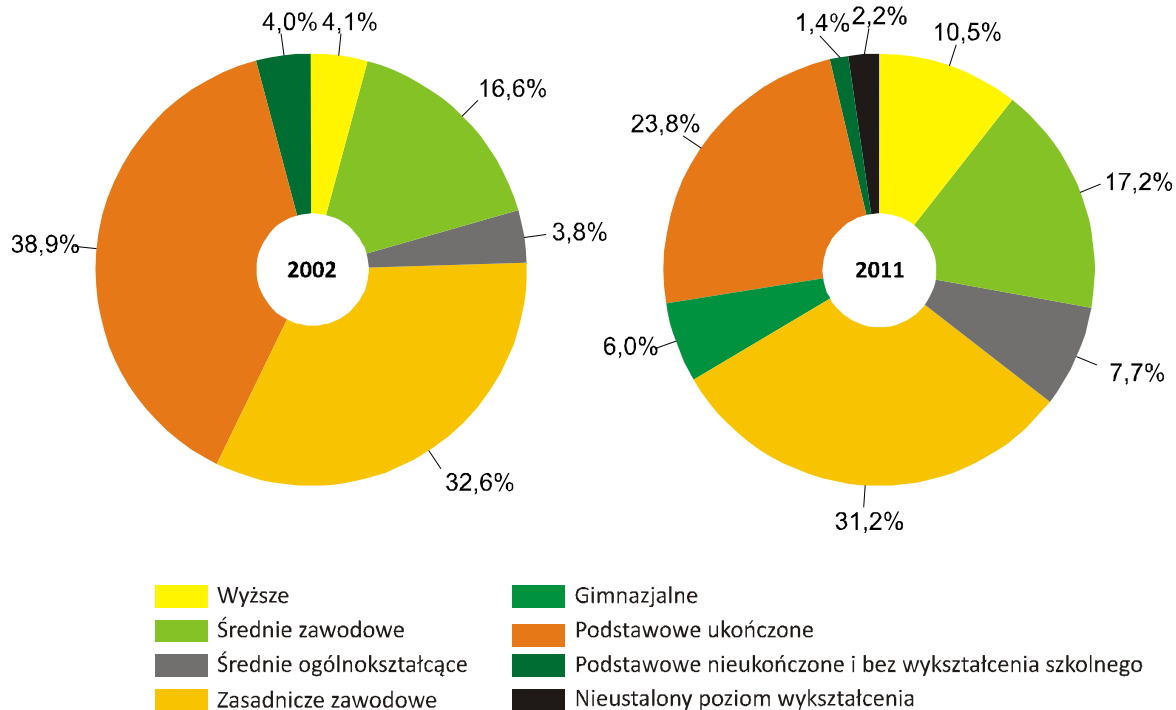
Według poziomu wykształcenia

Według czasu pozostawania bez pracy

LUDNOŚĆ W WIEKU 13 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA NA OBSZARACH WIEJSKICH W WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM

Na podstawie Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań.

LUDNOŚĆ WEDŁUG GŁÓWNEGO ŹRÓDŁA UTRZYMANIA NA OBSZARACH WIEJSKICH W WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM

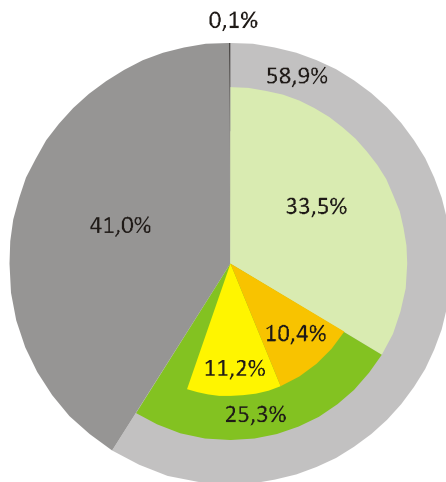
Posiadający własne źródło utrzymania – praca na rachunek własny w rolnictwie

W % ludności ogółem

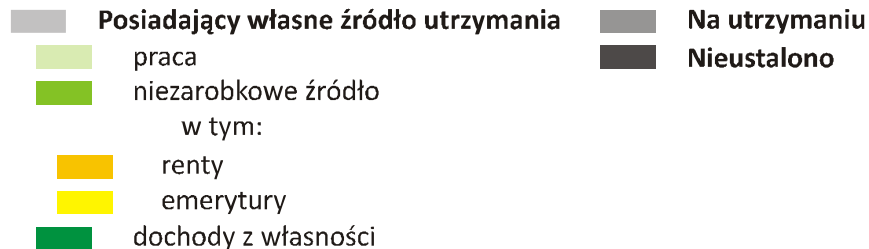
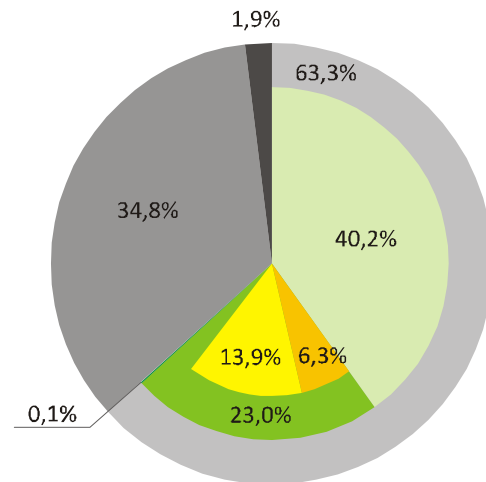
2002 – 11,2%

2011 – 7,2%

2002

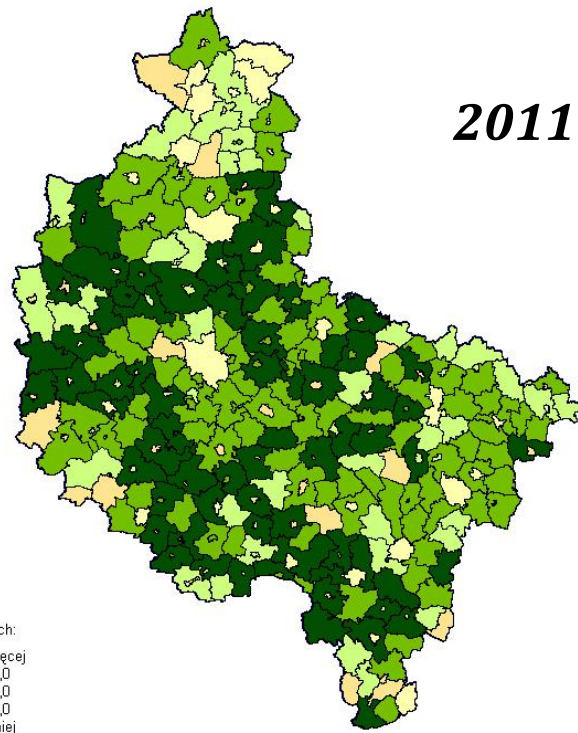
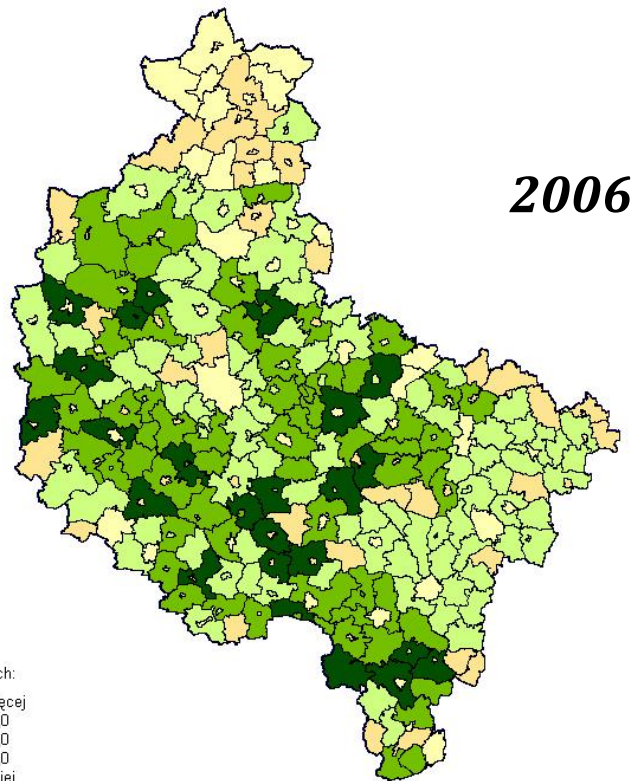
2011

Na podstawie Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań.

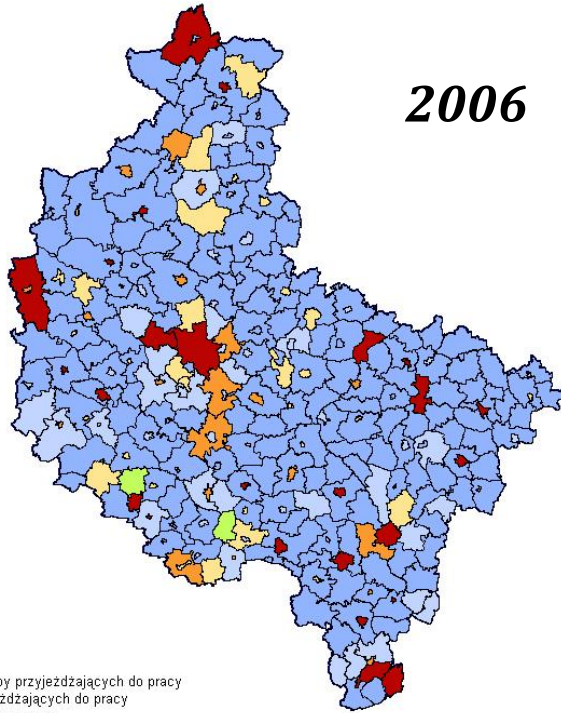
DOJAZDY DO PRACY W LATACH 2006 I 2011

Udział wyjeżdżających do pracy w liczbie zatrudnionych

Iloraz przepływów

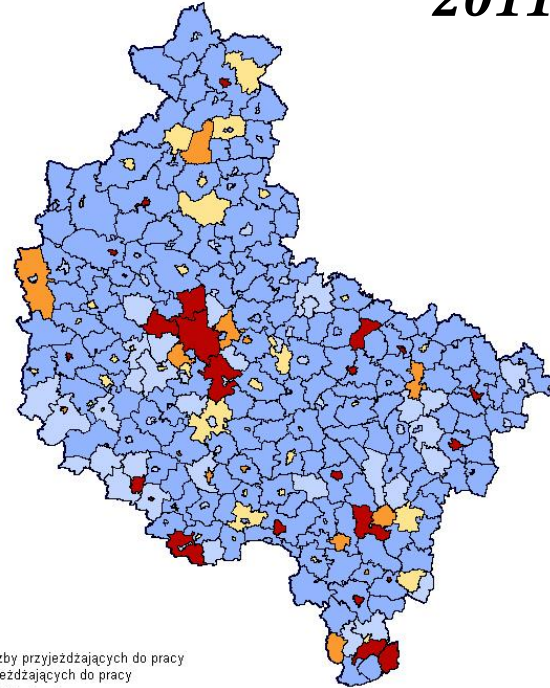
2006

Stosunek liczby przyjeżdżających do pracy
do liczby wyjeżdżających do pracy

2011

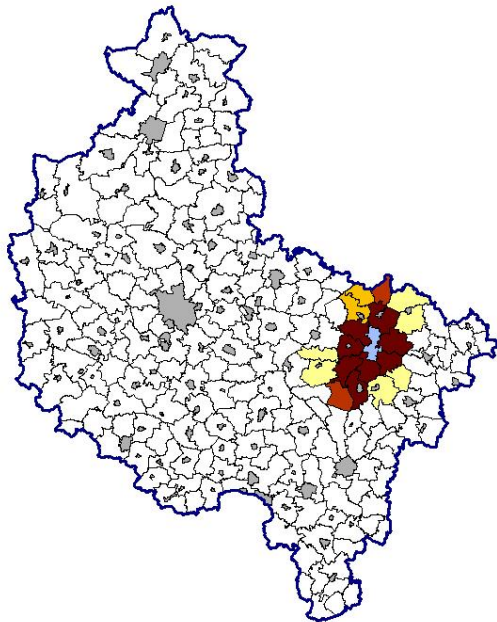

Stosunek liczby przyjeżdżających do pracy
do liczby wyjeżdżających do pracy

PRZYJEŹDZAJĄCY DO PRACY DO KONINA

2006

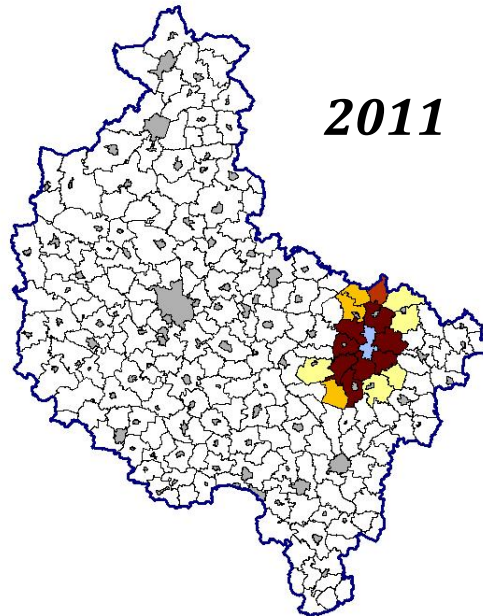

W procentach:
■ 20,01 i więcej
■ 15,01 - 20,00
■ 10,01 - 15,00
■ 5,01 - 10,00
□ 5,00 i mniej

■ Obszar analizowanej jednostki terytorialnej
— Granica administracyjna województwa
— Granice administracyjne gmin
■ Miasta

Najwięcej osób przyjeżdżało z gmin: *Stare Miasto, Kazimierz Biskupi, Ślesin (obszar wiejski) i Rzgów*

2011

W procentach:
■ 20,01 i więcej
■ 15,01 - 20,00
■ 10,01 - 15,00
■ 5,01 - 10,00
□ 5,00 i mniej

■ Obszar analizowanej jednostki terytorialnej
— Granica administracyjna województwa
— Granice administracyjne gmin
■ Miasta

DOJAZDY DO PRACY W POLSCE

TERYTORIALNA IDENTYFIKACJA
PRZEPLYWÓW LUDNOŚCI
ZWIĄZANYCH Z ZATRUDNIENIEM

GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY
URZĄD STATYSTYCZNY W POZNANIU

GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY

Dojazdy do pracy

Narodowy Spis Powszechny
Ludności i Mieszkań
2011

ISBN 978-83-7027-561-7

WARSZAWA 2014

Spółeczeństwo informacyjne

PLACÓWKI WYCHOWANIA PRZEDSZKOLENEGO

935

995

Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego w tys.

37,7

49,2

SKOŁY PODSTAWOWE

869

819

Uczniowie w tys.

88,7

86,3

Absolwenci w tys.

16,0

14,5

GIMNAZJA

322

333

Uczniowie w tys.

43,2

39,1

Absolwenci w tys.

14,6

13,4

*Absolwenci z poprzedniego roku szkolnego.**Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.*

	2010/2011	2013/2014
SZKOŁY PONADGIMNAZJALNE	152	122
Uczniowie w tys.	12,9	9,8
Absolwenci w tys.	3,7	3,1
w tym:		
Zasadnicze zawodowe	23	21
Uczniowie w tys.	2,6	1,0
Absolwenci w tys.	0,9	0,5
Licea ogólnokształcące (łącznie z uzupełniającymi)	39	29
Uczniowie w tys.	1,9	2,7
Absolwenci w tys.	0,6	0,7
Technika (łącznie z uzupełniającymi)	77	60
Uczniowie w tys.	8,5	6,0
Absolwenci w tys.	2,1	1,8
SZKOŁY POLICEALNE	24	12
Uczniowie w tys.	1,2	0,6
Absolwenci w tys.	0,7	0,4

Absolwenci z poprzedniego roku szkolnego.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

**SZKOŁY POSIADAJĄCE KOMPUTERY
z dostępem do Internetu
przeznaczone do użytku uczniów**

	2010/2011	2013/2014
	w % danej grupy szkół	
Szkoły podstawowe	90,8	97,2
Gimnazja	77,3	75,7
Zasadnicze zawodowe	17,4	23,8
Licea ogólnokształcące (łącznie z uzupełniającymi)	33,3	37,9
Technika (łącznie z uzupełniającymi)	44,2	55,0
Szkoły policealne	8,3	25,0

	2010	2013
BIBLIOTEKI PUBLICZNE (stan w dniu 31 XII)	466	460
KSIĘGOZBIÓR w tys. woluminach (stan w dniu 31 XII)	5203	5200
CZYTELNICY w tys.	167,9	165,0
WYPOŻYCZENIA KSIĘGOZBIORU w woluminach na 1 czytelnika	20,5	20,1

Kapitał społeczny

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ W REJESTRZE REGON NA OBSZARACH WIEJSKICH W WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM

Stan w dniu 31 XII

Stowarzyszenia i organizacje społeczne

2010 – 3550

2013 – 4078

Fundacje

2010 – 104

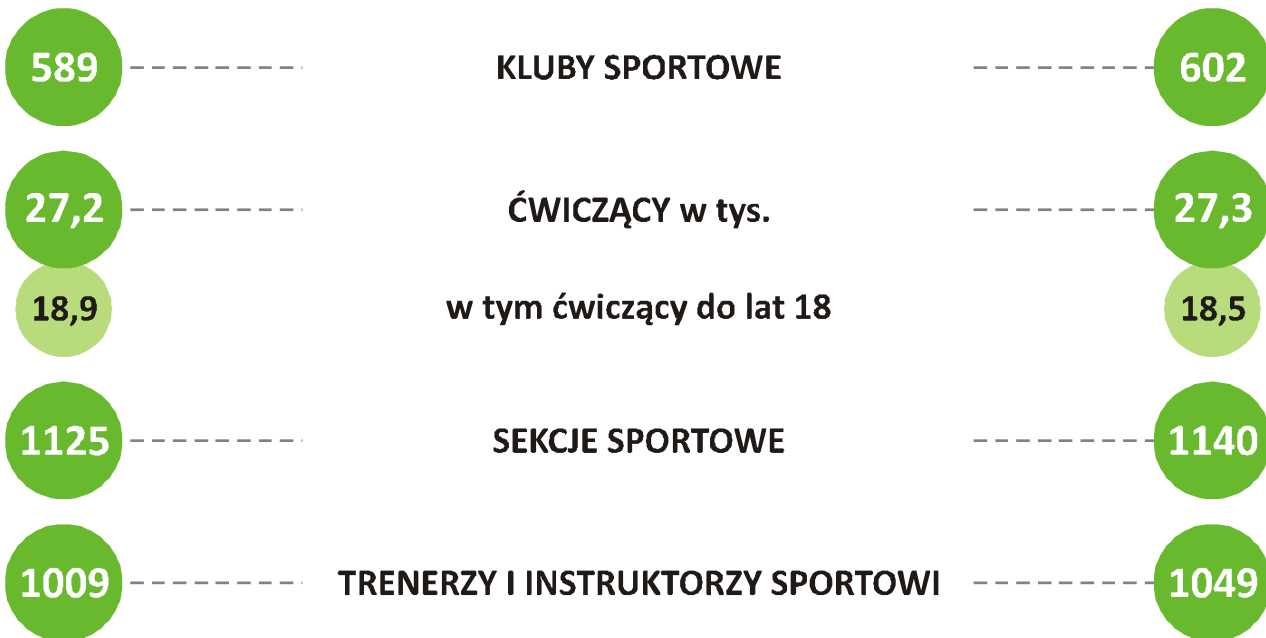
2013 – 167

SPORT AKTYWNOŚĆ FIZYCZNA NA OBSZARACH WIEJSKICH W WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM

Stan w dniu 31 XII

2010

2012

**WYBORY BEZPOŚREDNIE WÓJTÓW
W DNIU 21 XI 2010 R.**

Oddane głosy

ogółem – 349,3 tys.

w % uprawnionych – 51,7%

w tym głosy ważne – 342,6 tys.

w % uprawnionych – 51,8%

**GŁOSOWANIE PONOWNE
W DNIU 5 XII I 19 XII 2010 R.**

Oddane głosy

ogółem – 45,5 tys.

w % uprawnionych – 44,2%

w tym głosy ważne – 45,2 tys.

w % uprawnionych – 43,9%

WYBORY DO RADY GMIN W DNIU 21 XI 2010 R.

Oddane głosy

ogółem – 1008,3 tys.

w % uprawnionych – 49,7%

w tym głosy ważne – 966,8 tys.

w % uprawnionych – 47,6%

Źródło: dane Państwowej Komisji Wyborczej.

Miejsca pracy na obszarach wiejskich

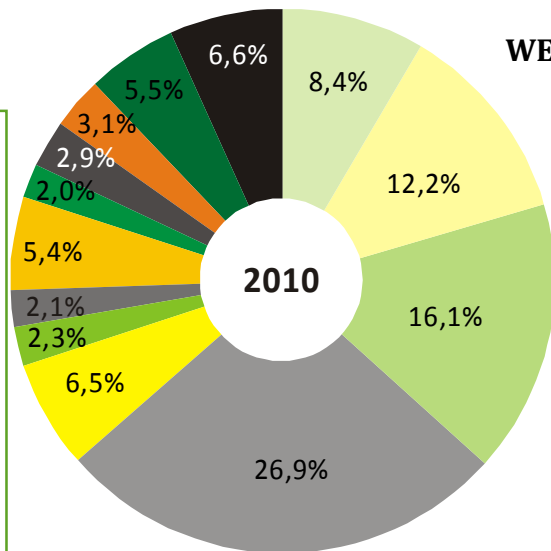

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON NA OBSZARACH WIEJSKICH W WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM

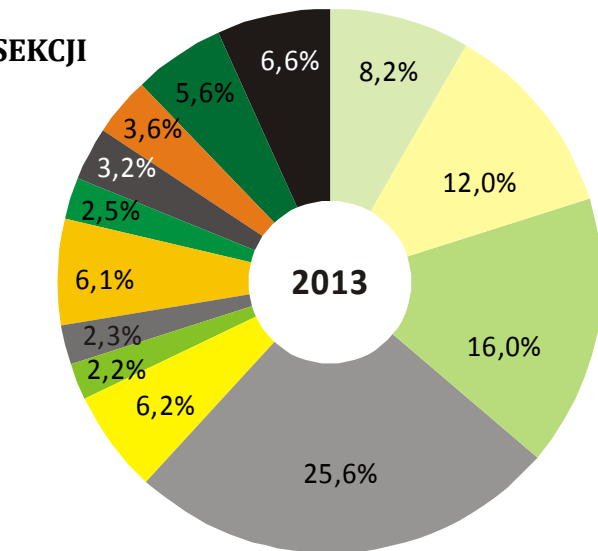
Stan w dniu 31 XII

Podmioty ogółem
2010 – 115413
2013 – 129490

Osoby fizyczne prowadzące
działalność gospodarczą
w % podmiotów ogółem
2010 – 81,8%
2013 – 81,0%

WEDŁUG SEKCJI

- Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo
- Przemysł
- Budownictwo
- Handel; naprawa pojazdów samochodowych
- Transport i gospodarka magazynowa
- Działalność finansowa i ubezpieczeniowa

- Obługa rynku nieruchomości
- Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
- Administrowanie i działalność wspierająca
- Edukacja
- Opieka zdrowotna i pomoc społeczna
- Pozostała działalność usługowa
- Pozostałe sekcje

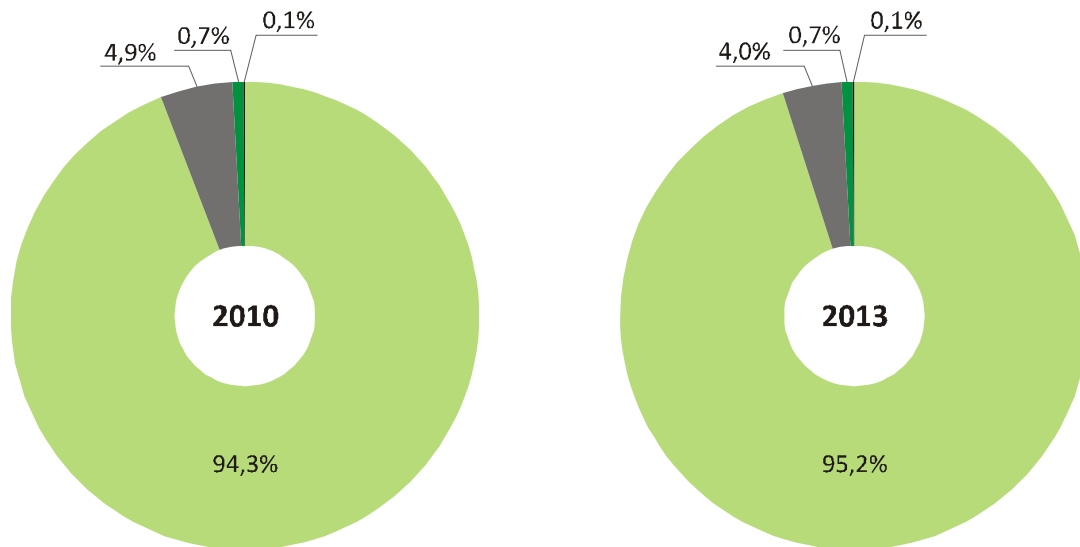
^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

Rozpatrując wielkość **wskaźnika przedsiębiorczości (liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców)**, odnotowano w 2013 r., że na obszarach wiejskich był niższy niż w miastach (83 na wsi, 140 w miastach). W 2010 r. – 76 wobec 134.

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ ^a W REJESTRZE REGON NA OBSZARACH WIEJSKICH W WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM

Stan w dniu 31 XII

WEDŁUG PRZEWIDYWANEJ
LICZBY PRACUJĄCYCH

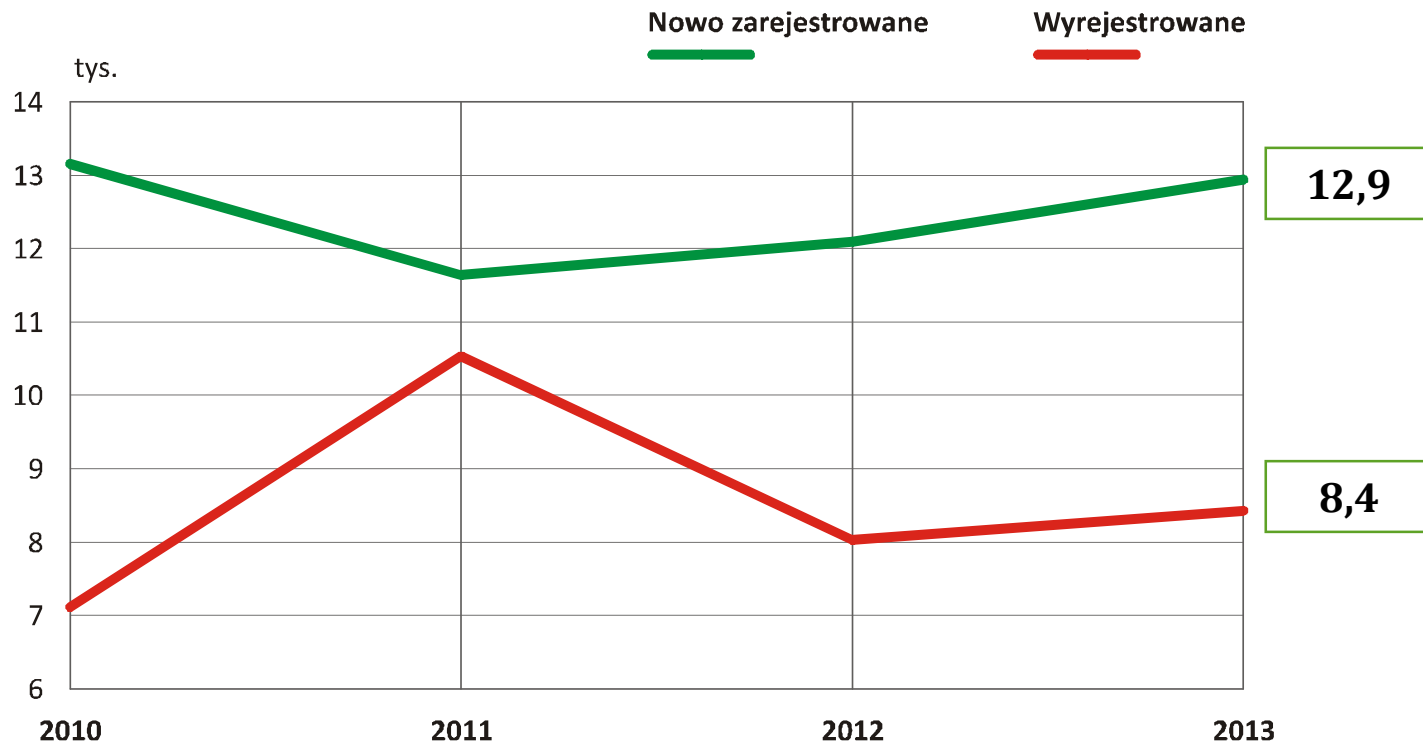
Przewidywana liczba pracujących:

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON NA OBSZARACH WIEJSKICH W WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM

W ciągu roku

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

WYBRANE WSKAŹNIKI W PRZEKROJU MIASTO-WIEŚ W WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM

	2010		2013	
	miasta	obszary wiejskie	miasta	obszary wiejskie
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	52,7	56,1	57,5	56,7
Urodzenia żywe na 1000 ludności	11,26	12,69	9,88	11,39
Zgony na 1000 ludności	9,29	8,68	9,67	8,89
Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych	3,91	4,95	4,22	4,71
Przyrost naturalny na 1000 ludności	1,97	4,01	0,21	2,50
<i>Przeciętne dalsze trwanie życia:</i>				
mężczyźni	73,10	71,79	73,88	73,02
kobiety	80,41	80,51	80,80	80,21
Współczynnik dzietności ogólnej	1,374	1,608	1,235	1,465
Zużycie energii elektrycznej w gospodarstwach domowych na 1 odbiorcę w kWh	2038,2	2793,1	1934,4	2858,3
Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca w m ³	35,8	33,9	34,9	35,2

WYBRANE WSKAŹNIKI W PRZEKROJU MIASTO-WIEŚ W WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM (cd.)

2010		2013	
miasta	obszary wiejskie	miasta	obszary wiejskie

Zasoby mieszkaniowe:

mieszkania w tys.	704,3	407,6	723,0	426,5
<i>przeciętna:</i>				
liczba izb w mieszkaniu	3,78	4,49	3,78	4,51
powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	69,7	96,5	70,1	97,9
<i>Mieszkania oddane do użytkowania:</i>				
<i>na 1000 ludności:</i>				
mieszkania	3,5	4,4	3,4	4,6
izby	13,4	23,1	12,5	23,7
powierzchnia użytkowa mieszkań w m ²	317,3	588,8	306,5	609,1
na 1000 zawartych małżeństw	582	703	723	912
<i>przeciętna powierzchnia użytkowa w m²:</i>				
1 mieszkania	90,3	132,6	90,2	133,1
1 izby	23,7	25,5	24,5	25,7
przeciętna liczba izb w mieszkaniu	3,8	5,2	3,7	5,2

WYBRANE WSKAŹNIKI W PRZEKROJU MIASTO-WIEŚ W WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM (dok.)

	2010		2013	
	miasta	obszary wiejskie	miasta	obszary wiejskie
Placówki dla usług pocztowych na 10 tys. ludności	2,1	2,9	2,0	2,4
Abonenci telefoniczni (standardowe łącza główne) na 1000 ludności	242,4	71,6	180,6	43,3
Liczba ludności na 1 aptekę ogólnodostępną w tys.	2,3	8,7	2,0	7,4
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1000 dzieci w wieku 3–6 lat	921	519	967	599
Liczba ludności na 1 placówkę biblioteczną	6320	2553	6337	2987
Księgozbiór bibliotek publicznych na 1000 ludności w wol.	3504	3425	3537	3348
Wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w wol.	20,2	20,5	20,3	20,1
<i>Abonenci na 1000 ludności:</i>				
radiowi	233,1	151,2	235,2	148,5
telewizyjni	224,7	147,9	225,0	144,8
Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych na 10 tys. ludności	383,8	151,4	367,4	165,0

Dziękuję za uwagę

